

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 16, 2009 • Vol. C Nr. 71

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-15-09

PERIODICALS

Saulėlydis palies dar tris įstaigas

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) – Vyriausybė pasitarime pritarė Saulėlydžio komisijos siūlymams Narkotikų kontrolės departamentą pervadinti į Kvaišalų prevencijos tarnybą, pertvarkyti Valstybinę tabako ir alkoholio kontrolės tarnybą ir pakeisti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos statusą.

Kvaišalų prevencijos tarnyba bus atsakinga už tabako, alkoholio, narkotikų, psichotropinių medžiagų pirmtakų prevencijos programų rengimą, stebėsenos funkcijas, taip pat valstybės įstaigų, kontroliuojančių teisės aktų įgyvendinimą šioje srityje, veiksmų priežiūrą.

Narkotikų kontrolės departamente iki 24 etatų turėtų būti sumažintas šios įstaigos patvirtintas pareigybių skaičius.

Pasitarime taip pat pritarta siūlymui pakeisti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos statusą – iš įstaigos, atskaitingos Vyriausybei, į įstaigą, atskaitingą Teisingumo ministerijai. Taip siekiama užtikrinti šios priežiūros įstaigos nepriklausomumą ir jos sprendimų nešališkumą bei skaidrumą.

Pertvarkant inspekciją pareigybių skaičius joje būtų sumažintas ne mažiau kaip 7, taip pat atitinkamai sumažinant patvirtintas lėšas. Teisės aktų projektų duomenų apsaugos klausimais rengimas turėtų būti pavestas Teisingumo ministerijai.

Per gegužę atitinkamoms ministerijoms pavesta parengti reikalingų teisės aktų pakeitimų projektus, įtvirtinančius šiuos siūlymus.

Lietuvos įvaizdis pasiklydo tarp neįgyvendinamų sumanymų

Pasak Valstybės kontrolės, teigiamos informacijos apie Lietuvą sklaida yra problemiška.

Balsas.lt nuotr.

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Užsienio žiniasklaidoje Lietuva pernai buvo minėta dažniau, bet prasčiau kontekste nei kitos Baltijos šalys, teigiama Valstybės kontrolės (VK) ataskaitoje, kurioje buvo vertinamas šalies įvaizdžio kūrimas.

Pasak auditorių, šalies žinomumas užsienyje „savaime neužtikrina teigiamos nuomonės apie šalį“ – jų teigimu, būtina platinti ne bet kokią, o būtent teigiamą informaciją. Ta-

čiau teigiamos informacijos apie Lietuvą sklaida, anot tikrintojų, yra problemiška.

VK pateikia „East West Global Index“ tyrimo, kuris kas ketvirtį nagrinėja pranešimus tokiuose įtakinguose pasaulio leidiniuose bei žiniasklaidos priemonėse kaip „The Economist“, „The New York Times“, „The Washington Post“, „The International Herald Tribune“, „Time“, „CNN International“, išvadas.

EP rinkimuose leidžiama dalyvauti 11 partijų

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Teisingumo ministerija patvirtino, kad 11 partijų atitinka įstatymo reikalavimus dalyvauti Europos Parlamento (EP) rinkimuose, 6 partijos dar tikrinamos.

Iki trečiadienio Vyriausiajai rinkimų komisijai pranešta, kad pakankamą narių skaičių turi partija „Tvarka ir teisingumas“, Žemaičių partija, Darbo partija, Lietuvos cent-

ro partija, Lietuvos lenkų rinkimų akcija, Lietuvos socialdemokratų partija, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis, Liberalų ir centro sąjunga, Lietuvos socialdemokratų sąjunga, „Fronto“ partija ir Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga.

Iki balandžio 24 d. Teisingumo ministerija patikrins dar 6 partijų, norinčių dalyvauti rinkimuose, sąrašus. Savo eilės laukia Pilietinės de-

mokratijos partija, Krikščionių konservatorių socialinė sąjunga, Leiboristų partija, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Tautinė partija „Lietuvos kelias“ ir Tautos prisikėlimo partija.

EP rinkimuose kaip savarankiška partija negalės dalyvauti Naujoji sąjunga(socialliberalai) ir Lietuvos rusų aljansas, nes pavėlavo pateikti dokumentus.

Prezidentas susitiko su jaunaisiais politologais

Su prezidentu V. Adamkumi susitiko studentų politologijos olimpiados nugalėtojai ir finalo dalyviai.

ELTOS nuotr.

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) – Lietuvai svarbiomis temomis prezidentas Valdas Adamkus kalbėjosi su studentų politologijos olimpiados nugalėtojais ir finalo dalyviais.

„Esate pirmaujantys ir neabejauju, kad prieš Jus – nauji uždaviniai ir iššūkiai“, – politologijos olimpiados finalininkus pasveikino prezidentas bei pasidalijo mintimis ir išpūdziais apie savo dalyvavimą NATO ir Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikimuose.

Kalbėdamas apie kartais skeptiškai vertinamą Lietuvos užsienio politiką šalies vadovas pabrėžė, kad mūsų valstybė yra ne tik girdima ir matoma ES ir NATO, bet ir gali tarti svarų žodį priimant sprendimus.

Prezidentas su jaunaisiais politologais kalbėjo ir apie prezidento institucijos svarbą Lietuvos politiniame gyvenime, dabartinės Vyriausybės vykdomą politiką. Susitikime kalbėta apie euro įvedimo Lietuvoje galimybes, apie aukštojo mokslo pertvarką.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Lietuvos Nepriklausomybės ir 1000-mečio renginiai Argentinoje (p. 2, 11)
- Progresiniai mokesčiai ir auksinė žuvelė (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Išpūdingas koncertas Ft. Lauderdale, FL (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (3) (p. 9)
- Renginiai Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2,61 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šiandien išplatintą Lietuvos valstybės kontrolės ataskaitą, kurioje buvo vertinamas Lietuvos įvaizdžio formavimas ir kuri skelbia, jog pernai užsienio žiniasklaidoje mūsų šalis buvo minėta dažniau, bet prastesniame kontekste nei kitos Baltijos šalys, šiais metais pataisys po pasaulį keliaujantis Lietuvos buriuotojai, pasivadinę „Tūkstantmečio odisėja“. Daugiau nei pusę planuoto kelio nuplaukę lietuviai jau dabar gali papasakoti ne vieną istoriją, kai jų atvykimas į uostą, Lietuvos vėliavos iškėlimas jame susilaukė ne tik vietos lietuvių, bet ir didžiųjų tos šalies žiniasklaidos priemonių dėmesio. Ne veltui LR Užsienio reikalų ministras V. Ušackas šį buriuotojų sumanymą vadina viešąja diplomatija ir laiko ypač galingu įrankiu greta tradicinės diplomatijos. Šį penktadienį Lietuvos „ambasadorius“ pasitiks New York miesto lietuviai.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

BERISSO, ARGENTINA

Lietuvos tūkstantmečio minėjimas Argentinoje

Vasario 14 dieną prasidėjo Lietuvos vardo tūkstantmečio renginiai Argentinoje, kurių pirmasis vyko Berisso mieste. Tuo pačiu paminėta ir Lietuvos Nepriklausomybės diena. Šventė vyko Berisso miesto centre, kur susirinko apie 150 žmonių, buvo atidengtas lietuviškas Rūpintojėlis.

Lietuvių šventėje dalyvavo Berisso miesto savivaldybės atstovė Nadina Brizzi Ivoškevičiūtė, San Martino miesto savivaldybės atstovas Ernesto Ivoškus (mero Ricardo Ivoškaus vardu), Argentinos Lietuvių Bendruomenės (ALB – ALOST) pirmininkas Jorge Brazaitis bei Berisso miesto imigrantų asociacijos sąjungos atstovas Silvina Paz Petcoff. Be jų taip pat dalyvavo Argentinos lietuvių centro pirmininkas Arturo Mičiūdas, kun. Augustinas Steigvilas, MIC, lietuvių draugijos „Nemunas“ pirmininkas Ricardo Cagliardi Semėnas, lietuvių draugijos „Mindaugas“ atstovas Leonardo Perotti Czeszunas, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) Pietų Amerikos atstovas ir lietuviškos radijo valandėlės „Ecos de Lituania“ vedėjas Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Buenos Airių provincijos Imigrantų šventės karalienė Yesica Lorenzo Demichelis, Buenos Aires

provincijos Lietuvių Bendruomenės karalienė Aniela Ona Remorini Gasunas ir vaikų Lietuvių Bendruomenės karalienė Milagros Morgante Avilienis Vikonaitė.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo kun. A. Steigvilas. Jose taip pat giedojo choras „Mindaugas“. Po šv. Mišių Nadina Brizzi Ivoškevičiūtė tarė prasmingą žodį visiems susirinkusiems.

Po kalbų kun. Steigvilas palaimino Rūpintojėlį. Ši šventės akimirka sukėlė itin daug emocijų. Po palaiminimo Lietuvių Bendruomenės ir Berisso miesto savivaldybės atstovai iškilmingai atidengė Rūpintojėlį. 3 metrų aukščio Rūpintojėlio pagaminimu ir pastatymu rūpinosi vietiniai lietuviai: Juan Pamparas, Juan Valuntas, Víctor Daskus, Bronius Rakunas ir Raúl Petronis. Be to, prisidėjo ir miesto savivaldybė.

Po iškilmingos dalies susirinkusieji „Mindaugo“ draugijoje vaišinosi vakariene. Įnešus Argentinos ir Lietuvos vėliavas, sugiedojus abiejų šalių himnus, lietuvių draugijos „Mindaugas“ pirmininkas Czeszunas tarė žodį. Susirinkusiuosius pasveikino ir ALB – ALOST pirmininkas Brazaitis. O tuomet neseniai iš

Berisso miesto centre buvo atidengtas lietuviškas Rūpintojėlis.

Vasario 16-osios gimnazijos grįžęs Lukas Batvinis paskaitė apie Lietuvos vardo Tūkstantmečio reikšmę. Po jo kalbėjo Kalvelis, pabrėžęs šios šventės reikšmę bei tai, kaip net taip toli būdami nuo Lietuvos mylime ją, jaučiamės lietuviais ir dirbame savanoriškai tam, kad išlaikytume savo šaknis. Galiausiai Semėnas iš lietuvių draugijos „Nemunas“ baigė oficialias kalbas maloniais palinkėjimais.

Renginį organizavo Berisso miesto Lietuvių Bendruomenė, susidedanti iš lietuvių draugijos „Nemunas“ ir „Mindaugas“ bei lietuviška radijo valandėlė „Ecos de Lituania“. Rėmė Berisso miesto savivaldybė, ALB – ALOST ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga.

Berisso miesto
Lietuvių Bendruomenės info

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo kun. A. Steigvilas.

Lietuvos Tūkstantmečio odisėjos sutikimas Berisso mieste

Vasario 25 d. į Berisso miesto, Argentina, La Plata uostą atplaukė jachta „LTU 1000 Ambersail“, kurios sutikti susirinko daugiau nei 100 žmonių. Šiuo renginiu oficialiai prasidėjo seniausios lietuvių draugijos Pie-

tų Amerikoje „Nemunas“ šimtmečio minėjimas.

Šventėje dalyvavo Berisso miesto savivaldybės meras Enrique Slezack, Lietuvos Respublikos ambasadorius Argentinoje Venclovas Šalkauskas,

Buenos Aires provincijos vyriausybės Imigrantų departamento gen. direktorius Raimundo Marmori, La Plata Uosto tarybos pirmininkas Daniel Rodríguez Paz, Berisso miesto Tarybos pirmininkas Nukelta į 11 psl.

Jachtos „LTU 1000 Ambersail“ įgulos sutikimas Berisso mieste La Plata uoste, Argentinoje.

PROGRESINIAI MOKESČIAI IR AUKŠINĖ ŽUVELĖ

RŪTA VAINIENĖ

Seime svarstomas pasiūlymas įvesti progresinius gyventojų pajamų mokesčio įkainius. Pajamoms iki 2,000 litų per mėnesį siūloma taikyti 15 proc. įkainį, nuo 2,000 iki 5,000 litų – 18 proc., nuo 5,000 iki 10,000 litų – 25 proc., o pajamų daliai didesniai nei 10,000 litų – 40 proc.

Toks gyventojų pajamų mokesčio padidinimas grindžiamas prielaida, neva socialiai teisinga būtų, jei daugiau uždirbantys mokėtų didesnius mokesčius. Ne paskutinėje vietoje yra ir siekis keliamu gyventojų pajamų mokesčiu kamšyti biudžeto skyles. Į talką pasitelkiama ir mokesčių geografiija, teigiant, kad didžiosios pasaulio valstybės taiko progresinius mokesčius ir neva tai yra sektinas pavyzdys. Panagrinėkime, ar teisingi pateikiami argumentai už progresinius, ką gautų ir ką prarastų Lietuva, jei Seimas už juos nubalsuotų?

Primenu, kad Lietuvoje progresiniai įkainiai jau buvo taikomi – jie buvo panaikinti tada, kai dėl didelės infliacijos visi gyventojai mokėjo aukščiausią mokestį. Antra, tam tikra prasme Lietuvoje progresiniai mokesčiai niekada nebuvo panaikinti iki galo – mat neapmokestinamas pajamų dydis veiksmingąjį mokesčio įkainį daro progresiniu.

Progresinių mokesčių pasekmės nėra tos, kurių tikimasi. Žmonės pradeda mažiau norėti dirbti ir atsiranda riba, kai šie nebesiima naujo papildomo darbo, nes pajamos po mokesčių tampa per mažos.

Pagrindinis argumentas, kuriuo grindžiami progresiniai mokesčiai, yra jų socialinis „teisingumas“. Turčiai turi mokėti daugiau. Kiekvienas papildomas uždirbtas litas jiems neva tai yra mažiau vertingas, tad turtuoliui lengviau mokėti didesnius mokesčius. Šis progresinių mokesčius advokataujantis argumentas yra klaidingai aiškinamas. Taip, kiekvienas papildomas Petro litas tenkina mažiau svarbų jam poreikį, nei prieš tai buvęs litas, tačiau Petro lito negalima lyginti su Jono litu, nes litai vertinami subjektyviai ir negali būti lyginami tarp žmonių. Milijonierius, kuriam užbaigti gamyklą trūksta vieno lito, jį gali vertinti labiau, nei skurdžius, kuriam vieno lito trūksta apmokėti šildymo sąskaitą.

Tačiau, kad ir kokia sistema bebūtų – progresinė, vieno įkainio, ar regresinė – turtingieji absoliučia suma visada sumoka daugiau mokesčių. Progresiniais mokesčiais siekiama, kad turtingieji ne tik mokėtų daugiau, bet mokėtų žymiai daugiau, kad jų mokami mokesčiai progresiškai augtų sulyg uždirbamomis pajamomis.

Progresinių mokesčių pasekmės nėra tos, kurių tikimasi. Žmonės pra-

deda mažiau norėti dirbti ir atsiranda riba, kai šie nebesiima naujo papildomo darbo, nes pajamos po mokesčių tampa per mažos. Supaprastinkime padėtį ir įsivaizduokime dėstytoją, kuris skaito studentams paskaitas. Už pirmąją paskaitą dėstytojas gauna 50 litų po mokesčių, už antrąją – jau tik 40, o už trečiąją – vos 30 litų, ketvirtosios jis tiesiog nesiims skaityti. Paskaitos vienodos, dėstytojas vienodai gerai norėtų paskaityti visas jų, bet kokios finansinės paskaitos taip elgtis? Paskaitos yra dirbti skirtingai, nes mokama skirtingai, paskaitos yra dirbti mažiau.

Norisi prisiminti pasaką apie senę ir auksinę žuvelę. Kai tik senutė panorėjo per daug – kad pati auksinė žuvelė jai tarnautų – liko prie suskilusios geldos. Progresiniai mokesčiai paliks prie suskilusios geldos, t.y. biudžetas nepasipildys, nes didesnes pajamas gaunantys žmonės arba nebeuorės daugiau dirbti, arba norės gauti pinigų, arba dirbs ten, kur mokesčių sistema nediskriminuoja kvalifikuotų darbuotojų.

Progresinis mokestis socialiai yra pats neteisingiausias, nes jis baudžia visuomenei naudingiausius asmenis – tuos, kurie visuomenei sukuria daugiausia pridėtinės vertės, kurių darbas yra labiausiai vertinamas. Tiesa, pagal siūlomą projektą mokesčiai didinami ir daugiau nei 2,000 litų per mėn. uždirbantiems žmonėms, t.y. gaunantiems mažesnes nei vidutinės pajamos. Jų turtuoliais nepavadinsi, o jei tai šeima, turinti kelis vaikus, tai ar nenutiks, kad šie „turtuoliai“ bus ir pašalpų bei kompensacijų gavėjai? Įvedus, kaip siūloma, progresinius įkainius, gyventojų pajamų mokestis padidėtų kas ketvirtam Lietuvos dirbančiajam.

Klaidinanti yra ir argumentacija pasauliniais pavyzdžiais. Per paskutinius dešimtmečius nė viena valstybė neįsivedė progresinių mokesčių. Atvirkščiai, dauguma kaimyninių šalių atsisako progresinių ir įsiveda proporcinčius mokesčius. Tos, kurios turi progresinius mokesčius, mažina jų viršutinius įkainius, mažina atotrūkį tarp didžiausio ir mažiausio įkainio, taip nuosekliai judėdamos link proporcinės sistemos. Lietuvos žingsnis į progresinius parodytų nesuvokimą apie apmokestinimo tendencijas, būtų tikras nesusipratimas.

Politikams vertėtų pasidomėti ir gyventojų lūkesčiais. 2008 m. atliktos apklausos rezultatai rodo, kad žmonės nori mokėti ne progresinius, o proporcinčius 11 proc. gyventojų pajamų mokesčius. Tyrimas parodė, kad žmonės nori dar mažesnio pajamų mokesčio progresyvumo, nei susidarantis dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymo.

Progresiniai mokesčiai ne tik neteisingi, nepasiekia jiems keliamų tikslų, sunkiai administruojami, skatina šešėlį, bet jie visai niekuo nepadedą tiems, kurie gauna mažas pajamas. Net jei koks tūkstantis kitas sumokėtų valstybei daugiau – kas iš to tiems, kurie moka mažiau? Įsteigs valdžia kokią naują agentūrą ir pravalgys tuos kelis milijonus. Atimti iš turtingųjų madinga, Tada! Blindos gali tapti tautos didvyriais. Tik kas tautai iš tokio pavydo mokesčio?

Lietuvos laisvosios rinkos institutas

JAV ir Lietuvos šimtadienius palyginus

VILIUS BRAŽĖNAS

Šiomet veik sutapo Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų naujų vyriausybių veiklos pirmieji šimtadieniai. JAV yra susidariusi tradicija 100 pirmųjų dienų susilaikyti nuo naujos valdžios kritikavimo, todėl rimtesnės kritikos Barack Obama atžvilgiu nebuvo girdėti, labiau kalbėta vis dar apie rinkimų kampaniją.

Globalistų statytinis „demokratas“ Obama rinkimų vajeaus pradžioje pagal politines pažiūras dešiniųjų buvo apibūdintas kaip „truputį dešinien nuo Lenino“. Mat Jungtinėse Amerikos Valstijose „liberalais“ vadinami socialistai. Todėl nereikėtų stebėtis šių metų vasario šešioliktosios „liberalaus“ žurnalo „News-Week“ viršelyje pamačius juodą ranką, spaudžiančią raudoną, su antrašte: „Mes visi dabar esame socialistai.“

Tą gaidą tęsia ir „Financial Times“, vieno iš globalistų žiniasklaidos priemonių Europoje, vyriausias užsienio reikalų publicistas Gideon Rachman, neseniai parašęs džiaugsmingą straipsnį „O dabar prie pasaulinės vyriausybės“. Pasako jo, visos ankstesnės globalinės krizės (per „Federalinę rezervų sistemą“) bei išėjimo iš jų būdai būdavo dar vienas žingsnelis į pasaulinę valdžią.

O šiandienė krizė – tai tikras šuolis į pagrindinį, ilgai planuotą, tikslą – pasaulinę vyriausybę, „globalinę“ „viso pasaulio“ kontrolę. Krizės „daktarai“ jau pirmąjį šimtadienį su žiniasklaidos palaiminimais nacionalizavo bankus, kitas finansines institucijas ir net gamybos įmones. Britų premjeras Gordon Brown, kuris, atrodo, varžosi su Obama dėl pagrindinio posto „Naujoje pasaulio santvarkoje“ šūkauja prieš „antiglobalinę“ (savo valstybe rūpinimosi) politiką. Tik ar ne per ankstyvi tokie pranašavimai, gal ši krizė kaip tik pažadins užmigusias tautas?

Lietuvoje pirmas Vyriausybės šimtadienis atrodo visai kitaip: mūsiškiai politologai, politikai ir didieji žiniasklaidininkai apie kylantį tautų ir valstybių suverenumą, naikinantį „pasaulinės kontrolės“ cunamį, nei girdi, nei mato, nei apie jį tautą įspėja.

Nekritikavimo šimtadienis Lietuvoje buvo paneigtas naujai, menko lipumo koaliciniais kljais suklijuotai Vyriausybei nespėjus atsisėsti į valdžios kėdes. „Lietuva – ne Amerika“ – taip paskelbė opozicija, todėl 100 nekritikavimo dienų čia esą per daug.

Vyriausybė ir Seimas per pirmąjį šimtadienį buvo kritikuojami už visiškai priešingus dalykus: už nieko neveikimą, už „turistavimą“, taip pat ir už tai, kad dirbo per daug, per sunkiai – net naktimis. Gal galėjo palūkėti? Pasakyk tai gyvybinių operacijų chirurgui. Dar keistesnė Vyriausybės kritika buvo už tiesos (apie krizę), vietoj melo, skelbimą: esą per daug „gąsdinami žmonės“, „keliami panika“. Tokia kritika atrodo ne tik nelogiška, bet ir juokinga, ir dar kartą įrodo, jog prie diktatūros pripratę kairieji nesugeba kultūringai pralaimėti.

Vis dėlto teisūs tie, kurie sako dešiniams, kad negana patiems savo tiesa tikėti. Apie savo veiksmus reikia bent rėmėjus pakankamai informuoti. Nėra (bent pakankamai) spaudos konferencijų. Politikai, ypač Seimo nariai, ministrai turėtų gerbti savo postą, pagerbdami jiems tą postą patikėjusius balsuotojus.

Imtis sunkių, dargi skausmingų reformų, neparuošus tam dirvos višumoje, yra tolygu sėti kviečius piktžolių prižėlusioje, nesuartoje dirvoje. Dabar atrodo, kad dešiniams Lietuvoje jų laimėjimas jiems patiems buvo staigmena. O čia dar globalinės krizės uraganas.

JBANC VIII Baltijos konferencija (Papildyta programa)

Š. m. gegužės 15–16 dienomis įvyks aštuntoji, kas dvejus metus rengiama Jungtinio Baltijos Amerikos nacionalinio komiteto (JBANC) konferencija „Baltijos regiono saugumas – senos grėsmės ir nauji iššūkiai“ (angl. Baltic Regional Security – Old Threats and New Challenges). Konferencija vyks viešbutyje „Renaissance M Street Hotel“ (1143 New Hampshire Ave., Washington, DC).

Konferencijoje dalyvaus Latvijos prezidentas Valdis Zatlers, kuris pranešimą skaitys šeštadienį, gegužės 16 d. Šios dienos programa apims keturias dalis (nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p., registracija – 8 val. r.). Kiekviena jų skirta tam tikram, regioniniam aspektui. Grėsmės regione įvertinimas, teritorinis bendradarbiavimas ir gali mi iššūkių sprendimo būdai, naujoji JAV administracija ir Kongreso poli-

tika Baltijos šalių atžvilgiu, santykis su diaspora – pagrindinės temos, numatytos šeštadienio diskusijų metu. Konferencijoje mielai sutiko dalyvauti JAV Valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos skyriaus vedėjas Alan Meltzer, „Wall Street Journal“ žurnalistas Matt Kaminski, Estijos užsienio reikalų ir integracijos ministrai Harri Tiido ir Aho Rebas, Rytų Europos politikos analitikas iš Monterrey Institute Robert Nurick (dalyvių sąrašas bus dar papildytas).

Penktadienį, gegužės 15 d., planuojama dviejų dalių programa. JAV Kongreso rūmuose, Lankytojų centre (U.S. Capitol Visitor Center), nuo 1 val. iki 3 val. p. p. bus nagrinėjama kibernetinio saugumo aktualijos. Diskusiją ves Stephen Blank, JAV karo akademijos, Strategic Studies Institute of the **Nukelta į 11 psl.**

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

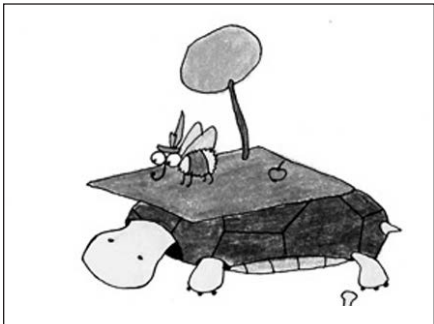
Ką mes žinome apie žemės drebėjimus?

Balandžio 6-osios ryte Centrinėje Italijoje, 95 km nuo Romos, įvyko žemės drebėjimas, nusinešęs daug žmonių gyvybių. Žemės drebėjimo epicentras buvo netoli universitetinio Italijos miestelio L'Aquila.

Kodėl vyksta žemės drebėjimai? Apsilankykime Lietuvoje leidžiamo puiklaus vaikiško žurnalo „Bitutė“ puslapiuose ir paskaitykime, ką apie tai rašo šio leidinio žurnalistas Rytis Daraškevičius.

Apie drebančią žemę

Kodėl dreba žemė? Gal sušalo? O gal ji stūkso ant kokio nors didelio žvėries nugaros ir šiam pradėjus muistytis žemę krečia drebuls? Apie baisingus žemės drebėjimus rašo dar senoviniai kinų, hebrajų ar rusų metraščiai. Kiek tik atsimeina istorija, jie vyko griaudami žmonių būstus, skandindami laivus jūroje, o kartais prasi-vėrusiuose žemės plyšiuose prapulda-vo ištisi miestai. Žmonės vis svarstė – kodėl įvyksta tos baisios nelaimės, kurios per kelias valandas sugriaua dešimtmečiais statytus miestus, verčia medžius, sukelia jūroje galingus cunamius.

Taip žmonės įsivaizdavo Žemę senovėje.

Senovės indėnai įsivaizdavo pasaulį plokščią, rymantį ant milžiniško vėžlio nugaros. Kai jis pradėdąs krutėti – žemė sudrebanti. O štai Japonijoje buvo tikima, kad žemės drebėjimų kaltininkė yra didžiulė ūsuota žuvis – „murzė“. Ji savo ilgais ūsais kutena jūros dugną ir šis ima krūpčioti. Kitos tautos tikėjo, kad žemės drebėjimus sukelia įvairūs po žeme įsikūrę dievai, kurie vartos iš šono ant šono, važinėja po žemę pasikinkę šunis ir roges ar kasosi į medį.

Juda Žemės plutos plokštės

Skaičiai apie bėdas, kurių pridaro žemės drebėjimai, – gan niūrūs. Kasmet Žemėje įvyksta milijonai žemės drebėjimų. Tačiau tik apie 150 yra griauančios galios, iš jų 20 yra katastrofiški, o bent du labai stiprūs. Visų kitų drebėjimų mes net nepajuntame – jie labai silpni, užfiksuojami tik labai jautrių prietaisų. Suskaičiuota, kad per žmonijos istoriją per žemės drebėjimus žuvo daugiau nei 75 milijonai žmonių, buvo sugriauta ir vėl atstatyta daugybė miestų. Vis labiau tobulėjant žemiškam mokslui atsirado mokslininkų, bandančių paaiškinti žemės drebėjimų priežastis. Mokslo šaka, tyrinėjanti žemės drebėjimus, pavadinta seismologija, o žmonės, tyrinėjantys žemės drebėjimus, – seismologais. Pirmiausia jie nustatė, kad vienose planetos vietose

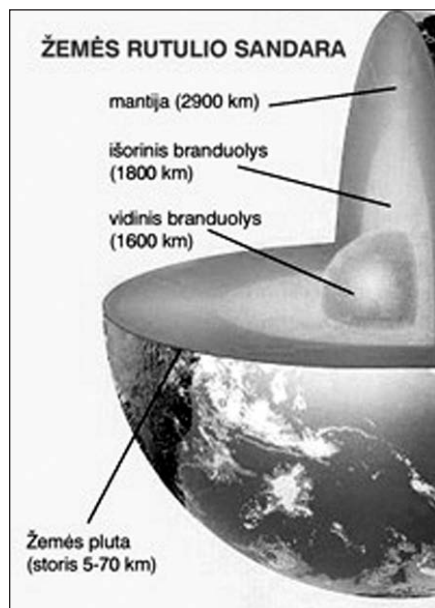
žemė dreba dažnai ir stipriai, o kitose – retai ir silpnai. Vietos, kuriose vyksta daugiausia stiprių žemės drebėjimų, pavadintos seismiškai aktyvios. Tokios vietos Žemėje yra: Kurilų salos, Kamčiatka, Naujoji Zelandija, Indonezija, Himalajai, Irakas, Iranas, Kaukazas, Krymas, Karpatai, Apeninai, Pirėnai... O neramiausios Žemės rutulio vietos: Centrinės ir Pietų Amerikos kraštai, Kalifornija ir Japonija. Būtent šiose planetos vietose po žeme susiduria milžiniškos uolienų plokštės. Veikiamos savo didžiulio svorio jos slegia viena kitą. Kol galiausiai neišlaikiusios spaudimo lūžta, pasislenka ar užšoka viena ant kitos, taip sudrebindamos žemės paviršių daugelį kilometrų aplinkui.

Žemės sandara

Kad geriau suprastume, kaip įvyksta žemės drebėjimai – šiek tiek susipažinkime su Žemės rutulio sandara. Žemė yra milžiniškas kietas rutulys, besisukantis kosmose. Rutulį sudaro skirtingi metalų ir uolienų sluoksniai. Be to Žemę gaubia atmosfera – oro sluoksniai, kurie saugo planetą nuo kosmose skraidančių meteoritų. Pačiame Žemės rutulio viduryje yra branduolys, sudarytas beveik vien iš geležies ir nikelio. (Tiesa, niekas iki to branduolio nukeliavęs nebuvo ir tos geležies nematė. Žemės gelmėse labai karšta.) Jį gaubia mantija, sudaryta iš sunkių tamsių uolienų. O Žemės rutulio paviršių sudaro pluta. Ji storesnė ten, kur stūkso aukšti kalnai, ir plonesnė ten, kur telkšo gilūs vandenynai. Būtent Žemės plutoje ir vyksta žemės drebėjimai. Mat ji nėra vientisa, o pasidalijusi į daugybę plokščių, kurias savo ruožtu vagoja daugybė įskilimų ir įtrūkimų. Seismiškai aktyvios žemės vietos būtent ir yra virš šių plyšių. Lietuva yra vienos iš plokščių viduryje ir žemės drebėjimai mūsų krašte labai reti ir silpni. Tačiau...

Žemės drebėjimai Lietuvoje

...vyksta. Ir būtent ne kas kitas, o kuo tikriausias žemės drebėjimas paskatino parašyti šį straipsnį. Vienos dienos popietę kuo ramiausiai sėdėjau prie rašomojo stalo, bet staiga

Žemės rutulio sandara.

pajutau, kaip smarkokai susvyravo kėdė, o po kiek laiko dar kartą ir dar smarkiau. Pašokau ir jau susiruošiau bėgti į gatvę, kad iš ten saugiai pažiūrėčiau, kaip grius mano namas, bet žemė daugiau nebedrebėjo. Nors ir nestiprus buvo šis drebėjimas, bet vis dėlto tokio stipraus Lietuvoje niekas prieš tai nebuvo patyręs. Šio žemės drebėjimo epicentras buvo kaimyninio Kaliningrado teritorijoje – 20 kilometrų gilyje. Jo metu niekas nežuvo, sugriuvo keli blogai pastatyti kaminai ir įtrūko kelios sienos. Vis dėlto svyravimai buvo jaučiami stiprūs. Ypač gerai juos jautė viršutinių aukštų gyventojai. Po šio drebėjimo Lietuvos žmonės išsigando – ar nesudrebės vėl žemė, tik dar smarkiau. Per paskutiniuosius 500 metų Lietuvoje yra buvę apie 20 gerai juntamų žemės drebėjimų. Šis paskutinytis išsiskyrė savo stiprumu. Mokslininkai suskubo svarstyti: ar nereikia šis drebėjimas, kad atsirado naujas įskilimas Žemės plutos plokštėje ir nuo šiol žemė Lietuvoje gali drebėti ir dažniau? Bet kokiu atveju žemės drebėjimas yra reiškinys, kurio žmogus suvaldyti kol kas negali. Vienintelis būdas apsisaugoti nuo jo – statyti ypač patvarius pastatus, laiku nustatyti, kada drebės žemė, ir pranešti apie tai miestų gyventojams. Jei kada besėdint ant kėdės stipriai sudrebės žemė, tai žinok, kad reikia kuo skubiau išsinešdinti iš namų ir atsидurti kuo atviresnėje vietoje. Daugiausia žmonių per žemės drebėjimus nukentčia būtent nuo to, kad juos pripaudžia griūvantys namai. Be to, miestuose nutrūkusių dujų vamzdžiams ir elektros laidams neretai kyla gaisrai.

Stiprumas matuojamas balais

„Prieš dvi valandas iki žemės drebėjimo Ašchabado žirgyne arkliai

pakėlė aliarmą: ėmė trepsėti, žvengti, nutraukė pavadžius ir pabėgo. Juos sugavo ir grąžino atgal. Likus ketvirčiui valandos iki katastrofos, gyvuliai sulaužė užtvartas ir išsuoliavo iš arklidės. Kai vėl buvo mėginta juos sugaudyti, pasigirdo požeminis smūgis ir arklidė sugriuvo“ (A. Muranovas). Dažnai gyvūnai pirmieji pajunta artėjantį žemės drebėjimą ir savo elgesiu įspėja žmones. Seniai pastebėta, kad driežai ir gyvatės jau prieš kelias dienas palieka žemės drebėjimo zonas. O Japonijoje artinantis požeminis smūgiams į paviršių išnyra stambios giliavandenės žuvys. Tai aiškinama tuo, kad gyvūnai sugeba girdėti daug žemesnio dažnio garsus nei priima žmogaus ausis. Vis dėlto kol kas žemės drebėjimai užklumpa žmones netikėtai. Daugybė visame pasaulyje įkurtų seismologinių stočių tik užfiksuoja drebėjimus ir įvertina jų stiprumą balais. Dažniausiai jie matuojami pagal 9-ių balų Richterio skalę. Šį rudenį Kaliningrade vykęs drebėjimas buvo 5,6 balo stiprumo. Stipriausi, 9 balų žemės drebėjimai vyksta gan retai, palikdami sugriovimus daugiau nei 1,000 km spinduliu aplink.

Žemės drebėjimo pasekmės.

Konkursas

„Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą“

2009 m. minime Lietuvos vardo tūkstantmetį, todėl visus metus Lietuvoje ir pasaulyje įvairiausiai būdais bus pažymima ši iškili data. Prisidėdamas prie šios sukakties LR Generalinis konsulas Čikagoje skelbia konkursą „Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą“ ir kviečia jame dalyvauti visus moksleivius, gyvenančius generalinio konsulato Čikagoje konsulinėje apygardoje

Konkurse gali dalyvauti visi mokyklinio amžiaus jaunuoliai (6–18 metų). Atkreipiame dėmesį, jog šeštadieninės lituanistinės mokyklos lankymas ar narystė lietuviškose organizacijose nėra būtina sąlyga. Mažiesiems konkurso dalyviams gali padėti vyresni šeimos nariai, mokytojai.

Projektą galima kurti individualiai arba grupėje.

Konkursui reikia sukurti projektą „Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą“ ir jo lietuvišką arba anglišką aprašymą atsiųsti į LR Generalinį

konsulatą Čikagoje.

Siųsdami projekto aprašymą nepamirškite nurodyti savo vardo ir pavardės, amžiaus, adreso ir telefono, projekto pavadinimo, projekto aprašo lapų skaičiaus ir, jei yra, kitų priedų skaičiaus. Jei projektą pristato moksleivių grupė, nurodykite visų kitų grupės narių vardus, pavardes ir amžių.

Projekto aprašymą į LR Generalinį konsulatą Čikagoje atsiųsti iki 2009 m. balandžio 27 d. adresu: 211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611

El. paštas: admin@ltconschi.org
Fax: 312-397-0385

Konkurso nugalėtojai skelbiami 2009 m. gegužės 8 d., tuomet bus skelbiama ir prizų įteikimo data.

Nugalėtojai bus apdovanoti vertingais laimėjimais.

**LR Generalinio konsulato
Čikagoje info**

FT. LAUDERDALE, FL

Nuostabasis duetas – Violeta Leškytė-Cucchiara ir Floridos Grand Opera solistas Rolando Polo.

Daina „Angelas delne”.

ISPŪDINGAS KONCERTAS

DANUTĖ BALČIŪNIENĖ

Išpūdingas koncertas kovo 22 dieną vyko ilgiausiai trunkančiais kino festivaliais garsėjančioje „Cinema Paradiso” salėje Ft. Lauderdale, Florida. Savo kūrybą žiūrovams pristatė kompozitorė, poetė ir dainininkė Violeta Leškytė-Cucchiara. Ji kartu su savo vyru Matteo Cucchiara ir surengė šį nuostabų vakarą, kuriame kaip koncerto svečias dalyvavo ir Floridos Grand Opera solistas Rolando Polo, šoko tarptautinės klasės šokėjai Claudio Ponce ir Effy Eplizogopulos.

Neatsitiktinai, ko gero, buvo pasirinkta būtent kino salė, nes koncertas prasidėjo ištrauka iš filmo „The Price” ir Violetos sukurta daina, kurią ji pati filmo herojės lūpomis ir atlieka. Ir tai ne vienintelė daina, Violetos parašyta šiam filmui, kuriai ji sukūrė vieną ir iš pagrindinių vaidmenų.

O koncertas tęsėsi jau nebe ekrane. M. Cucchiara papasakojo apie Violetos kūrybinį kelią, o vėliau sulaukėme ir pačios koncerto kaltininkės. Violeta profesionaliai ir jaudinančiai atlieka savo kūrybos dainas, kurioms pati kuria ir žodžius, ir melodijas. Šįkart anglų kalba, nes publika – visas „tautų katilas”, kaip įprasta Amerikoje. Bet lietuvės širdis neatlaikė – dainą, skirtą sūnui Dauriantui, kurio penkioliktasis gimta-

dienis kaip tik sutapo su mamos koncertu, dainininkė padainavo lietuvių kalba. Savo įstabiais šokiais dainų turinį atkartoto ir dar labiau įprasmino šokėjai.

Violetos pristatytą koncertą tęsė nuostabasis tenoras R. Polo. Šio paprasto, nuoširdaus ir kuklaus žmogaus talento gerbėja tapau nuo tada, kai jį išgirdau dainuojant pirmą kartą. Ir šįkart ne tik mane, bet, manau, visus žiūrovus pakerėjo jo iš pačių sielos gelmių atliekami kūriniai. Atrodo, nieko ypatingo žmogus nedaro, bet savo dainavimu taip užburia, kad ir pats nejučiomis tarsi tampa jo atliekamų kūrinių dalimi. Ir čia nenuilsdami savo žavų meną rodė šokėjai.

O koncerto estafetę vėl perėmė Violeta, šįkart taip pat įstabiai atlikdama kūrinį „Angelas delne”, dar paryškindama specialiai šiai dainai skirtais baltais rūbais su išpūdingo dydžio auksaspalviais sparnais.

Vėl dainavo R. Polo. Porą dainų, vieną jų, skirtą salėje sėdinčiai savo mamai, jis atlieka ispanų kalba. M. Cucchiara papasakoja apie Violetos kūrybinius planus. Taip pat išpūdingai nuskamba dar kelios jos atliekamos dainos, o tada sulaukiame žaivos dueto – Violeta ir Rolando dainuoja planuojamam filmui apie aklą Violetos sukurta dainą „Leisk paliesti tave”. Violeta be minėtos dainos šiam filmui parašė dar du įstabius ir iš-

mintinus kūrinius, kurie taip pat nuskambėjo koncerte. Paskutinei dainai Violeta į sceną pakviečia visus atlikėjus. Plojimai, sveikinimai, jūra gėlių ir nuotraukos atminčiai...

Jau gerokai po vidurnakčio važiuodami netrumpą kelią į namus, kalbėjomės, koks puikus buvo koncertas, kad Violetos dainos kuo toliau, tuo labiau mus žavi, nes yra savitos, prasmingos, turiningos ir me-

lodingos, kad džiaugiamės pasiryžę netrumpai kelionei į šį renginį sekmadienio vakarą, kai pirmadienį, jau ankstyvą rytmetį, laukia savi, neatidėliojami darbai. Ir dar – kaip puiku, kad Violeta koncertui pasikvietė ir kitus menininkus: Floridos Grand Opera solistą R. Polo bei tarptautinės klasės šokėjus C. Ponce ir E. Eplizogopulos. Ir jie visi, tikimės, taps nuolatiniais jos koncertų dalyviais.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PRAŠAU PARAŠYTI DAUGIAU APIE LAŠIŠOS RŪKYMO MENĄ

„Drauge” 2009 m. balandžio 2 d. „Šeiminių patarimuose” rašoma apie lašišos rūkymą. Mane tas menas labai domina, nes ir pats rūkau lašišas, upėtakius, ungurius ir silkes, todėl norėdamas pagilinti žinias prašyčiau gerbiamos Nijolės Nausėdienės smulkiau parašyti apie lašiškų ir kitų žuvų rūkymo meną:

- 1) Kokio storumo riekėmis lašiša supjaustoma?
- 2) Kiek rudo cukraus ir kiek druskos uncijomis, gramais vienam litrui, kvortai vandens?
- 3) Yra įvairių anglių, todėl prašyčiau išduoti paslaptį – kokias anglis ir kaip jas uždegate?
- 4) Kokio medžio skiedras naudo-

jate rūkymui?

Būsiu labai dėkingas Jums už mano žinių pagilinimą.

Šia proga pasinaudodamas norėčiau pridėti, kad aš naudoju ir plaukų džiovintuvą greitesniam žuvies nusausinimui prieš rūkymą.

Jūsų patarimai gardžiam maistui gaminti mums visiems seiles varvina dar skaitant. Tik gundyti avienos kepsniais, kitais riebios mėsos gaminiams gal reikėtų susilaikyti, nes mūsų dauguma valgome per daug maisto, turinčio blogų riebalų.

Nuoširdus ačiū, nekantriai laukiau Jūsų atsakymo.

Algis Virvytis
Boston, MA

PIRMIEJI DAIGAI — FUTBOLO PRADMENYS LIETUVOJE

(Apie G. Kalinausko knygą „Ažuolo šaknys”)

Koks malonus netikėtumas veik šimtui metų po 1911–ųjų praėjus šeimai sužinoti, kad mano tėvo, Raseinių autobusų stoties (Nepriklausomybės g. 24, dabar – Dubysos 12-ka) ir verslo (1925–1940) savininko Vla-

do dėdė, pulk. leit. Vincas Petrauskas (Vlado tėvo Kazio brolis) 1911 m. rugsėjo 4 d. Kaune suorganizavo pirmąsias futbolo rungtynes!

Edmundas Petrauskas
London, Kanada

Po koncerto Violeta su visais atlikėjais ir savo šeima. (Iš kairės): Violetos mama Genė Leškienė, šokėjai, Matteo ir Violeta Cucchiara, sūnus Dauriantas ir Rolando Polo.

D. Balčiūnienės nuotr.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Pagaminta 900 tūkst. lietuviškų tapatybės kortelių

Naujosios lietuviškos tapatybės kortelės. EPA-ELTA nuotr.

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) – Nyderlandų bendrovė „Gemalto“ pranešė Lietuvos vidaus reikalų ministerijos užsakyму pagaminusi 900 tūkst. naujų lietuviškų tapatybės kortelių.

Visi asmens duomenys kortelėje išgraviruoti lazeriu, kad kortelė būtų saugesnė ir ilgaamžiškesnė. Naujose asmens tapatybės kortelėse bus patalpinami asmens biometriniai duomenys: piliečio veido atvaizdas ir pirštų atspaudai, kurie leidžia leng-

viau apsaugoti kortelę nuo klastojimo bei sumažins galimybę ją pasinaudoti kitiems asmenims.

Naujos tapatybės kortelės Lietuvoje išduodamos nuo šių metų sausio 5 d. „Gemalto“ skaitmeninė apsaugos technologija užtikrins lietuviškų asmens tapatybės kortelių ir juose saugomų duomenų apsaugą, – sakė Lietuvos vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis. – Naujos kartos kortelės padidins ir supaprastins Lietuvos piliečių naudojimąsi viešosiomis paslaugomis nacionaliniu lygmeniu. Naujos kortelės suteiks mūsų piliečiams naujų galimybių ir paskatins internetinių paslaugų, įskaitant viešąsias, plėtrą.”

Tuo tarpu „Gemalto“ vykdomasis viceprezidentas Jacques Seneca sakė: „Naujoji kortelė yra pasaulinė naujovė, nes tai tuo pat metu yra itin saugi asmens tapatybės kortelė bei biometrinis kelionės dokumentas. Lietuvos piliečiai turės antros kartos kelionės dokumentą, kuris visiškai atitinka naujausius Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) reikalavimus dėl pirštų atspaudų. Lietuva savo piliečiams suteikia galimybę pasinaudoti geriausia „Gemalto“ skaitmenine apsaugos technologija.”

Patvirtinti valstybinių kolegijų statutai

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Vyriausybė patvirtino Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių ir Žemaitijos kolegijų statutus.

Kolegijos statutas apibrėžia kolegijos vietą Lietuvos aukštojo mokslo sistemoje, kolegijos struktūrą, veiklą, valdymą, savivaldos institucijas, studijas, dėstytojų ir studentų teises, pareigas ir atsakomybę.

Vyriausybė jau anksčiau yra patvirtinusi šešių valstybinių kolegijų – Alytaus, Kauno, Utenos, Vilniaus ir

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijų ir Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos – statutus.

Kolegija yra aukštoji mokykla, kurioje vykdomos neuniversitetinės studijos, plėtojami taikomieji moksliniai tyrimai ir veikla ir profesionalusis menas. Kolegijos pagrindinį dėmesį skiria praktiniam specialistų rengimui. Šiuo metu Lietuvoje veikia 27 kolegijos: 15 valstybinių ir 12 nevalstybinių.

Auga seksualinis smurtas prieš vaikus

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Praėjusiais metais bendras smurtą patyrusių vaikų skaičius, lyginant su 2007 m., Lietuvoje sumažėjo, bet vaikai vis dažniau tampa seksualinio smurto aukomis, rodo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengta ataskaita.

2008 m. seksualinis smurtas prieš vaikus sudarė 11 proc. patirtų smurto atvejų. 2007 m. šis rodiklis buvo 6 proc. Dažniausiai vaikai patiria fizinį (56 proc.) ir psichologinį smurtą (33 proc.).

Pagal savivaldybių vaikų teisių

apsaugos tarnybų oficialius duomenis, pernai smurtą iš viso patyrė 1,048 vaikai. Tai pats mažiausias nuo smurto nukentėjusių vaikų oficialus skaičius per pastaruosius 4 metus. Pernai užregistruoti 1,778 smurto prieš vaikus atvejai, 2006 m., oficialiais duomenimis, smurtą patyrė 1,639 vaikai.

Pastebima, kad seksualinį smurtą beveik 5 kartus dažniau patiria mergaitės nei berniukai, o fizinį smurtą dažniau patiria berniukai. Dažniausiai seksualinį, fizinį ir psichologinį smurtą patiria 10–14 metų vaikai.

Lietuvos įvaizdis pasiklydo tarp neįgyvendinamų sumanymų

Atkelta iš 1 psl.

agentūrų apklausose, vertinančiose šalies politinę ir ekonominę padėtį pasauliniame kontekste ir jos žinomumą užsienyje, išlieka neaukšti”, – tvirtinama VK ataskaitoje.

Pasak VK, vienas svarbiausių šalies politinės ir ekonominės padėties vertinimo rodiklių yra korupcijos lygis – korumpuota šalis tampa mažiau patraukli galimiems užsienio investuotojams.

„Per pastaruosius septynerius metus mūsų šalyje korupcijos lygis beveik nesikeičia ir nematyti jokios pažangos”, – teigiama ataskaitoje.

Organizacija „Transparency In-

ternational” Korupcijos suvokimo indekso (KSI) 2008 m. tyrime Lietuvai skyrė 4,6 balo, arba 58 vietą tarp 180 vertinamų šalių. Pasak VK, tai prastiausias vertinimas nuo tada, kai Lietuva įstojo į Europos Sąjungą. Be to, nuo 1999 m., kai toks tyrimas atliekamas, Lietuva neperžengė 5 balų ribos, kuri žymi pažabotą korupciją.

Lyginant su kitomis Baltijos šalimis, 2008 m. Lietuva smuktelėjo žemyn 0,2 balo – nuo 4,8 iki 4,6, o Estija ir Latvija pakilo – atitinkamai nuo 6,5 iki 6,6 ir nuo 4,8 iki 5, kai „0” reiškia „labai korumpuota valstybė”, „10” – „labai skaidri valstybė”.

Bus remiami lituanistikos tyrimai

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) – Nepaisant sunkios ekonominės padėties, ir toliau bus teikiama pirmenybė lituanistikos moksliniams tyrimams. Vyriausybės sprendimu iki 2015 m. Nacionalinei lituanistikos plėtros programai numatoma skirti apie 34 mln. litų. Lėšos programos priemonėms įgyvendinti bus skiriamos pagal valstybės finansines galimybes.

Ši programa leis sustiprinti lituanistikos mokslinių tyrimų koordinavimą, pagerins lituanistikos mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą tarptautinėje erdvėje, užtikrins geresnį šios srities mokslinių tyrimų tarptautinį prieinamumą. Programą parengė Švietimo ir mokslo ministerija kartu su Lietuvos mokslo taryba.

Programos lėšos bus skiriamos lituanistikos mokslinių tyrimų projek-

tams rengti ir įgyvendinti, lituanistiniams mokslo žurnalams remti, monografijoms, tęstinėms mokslo studijoms leisti, lituanistiniams mokslinių tyrimų ištekliams skaitmeninti, naujoms lituanistikos duomenų bazėms kurti bei palaikyti, lituanistinės mokslinės literatūros sklaidai lietuvių ir užsienio kalbomis.

Ši programa skirta paskatinti tų strateginių lituanistikos mokslinių tyrimų kryptį plėtrą, kurių poreikių netenkina dabartinis mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros finansavimas.

Lituanistikos mokslų objektas yra lietuvių tautos, Lietuvos valstybės, visuomenės, kultūros, kalbos raida, paveldas ir dabartis, taip pat Lietuvos mokslo istorija bei terminija lietuvių kalba.

Užsieniečiai nemokėjo mokesčių

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Jeigu Lietuvoje veikiančios užsienio įmonės sąžiningai mokėtų mokesčius valstybei, vien Klaipėdos apskritis per dvejus metus biudžetą būtų papildžiusi daugiau kaip 6,3 mln. litų.

Tai atskleidė Valstybinė mokesčių inspekcija, patikrinusi, kaip Klaipėdos apskrityje dirba užsienio kapitalo įmonių padaliniai. Paaiškėjo, kad net 10 jų neįregistravo savo veiklos, nemokėjo privalomų gyventojų pajamų, socialinio draudimo mokesčių. Daugelio užsienio įmonių veikla susijusi su Klaipėdos jūrų uostu.

Neregistruotos įmonės per dvejus metus valstybei iš viso nesumokėjo apie 3,6 mln. litų mokesčių, joms priskaičiuota 1,7 mln. litų baudų ir delspinigių.

Viena Didžiosios Britanijos įmonė, įsteigusi filialą Lietuvoje, apgyvendindavo Klaipėdos uoste dirbančius Rusijos, Ukrainos specialistus. Paaiškėjo, kad ir ji pažeidinėjo įstatymus – su darbininkų poilsiu, paslaugomis susijusias išlaidas neteisėtai įtraukdavo į PVM ataskaitas.

Didmenine prekyba besiverčianti Latvijos bendrovė „Banalat” už anksčiau nesumokėtą PVM su delspinigiais valstybei turės atseikėti apie 100 tūkst. litų. Latviai savo sąskaitose faktūrose nurodydavo, kad Lietuvoje parduodamoms prekėms neva

taikomas nulinis PVM dydis.

Žemaitijoje naftos telkinius žvalgiusi Vokietijos įmonė „Precision Drilling Technology Service Gmb” į pagalbą pasitelkė tėvynainius, kuriems atlyginimą mokėjo giminėje. Bet atlyginimas buvo įtrauktas į Lietuvoje įsteigto filialo sąnaudas. Nemokėjusi privalomojo gyventojų pajamų mokesčio ši įmonė per kelerius metus sutaupe 530 tūkst. litų.

Panašiai elgėsi viena Švedijos bendrovė – neįregistravusi savo buveinės Lietuvoje, samdė Bulgarijos piliečius, kurie Klaipėdos uosto įmonėse valydavo ir dažydavo laivus. Per trejus metus už šiuos darbuotojus nesumokėta 3,2 mln. gyventojų pajamų ir socialinio draudimo mokesčių.

Didžiosios Britanijos įmonė „TransImport Ltd” Klaipėdos uosto įmonėms trejus metus siuntė suvirintojus, nors Lietuvoje nebuvo įregistravusi savo nuolatinės buveinės. Taip gudravę britai į valstybės biudžetą nesumokėjo 180 tūkst. pelno ir kitokių privalomų mokesčių.

Kai kurių įmonių atstovai teisinasi nežinoję ar nesupratę Lietuvos įstatymų, prisimena dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse numatytas išlygas – esą užsieniečiai savo įmonių buveines gali registruoti ir mokėti mokesčius valstybei po pusmečio ar net po metų.

Žvejo laimikis – dvi kuprinės gintaro

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Pasienvyje su Rusija prie Nemuno žvejojęs vyras aptiko dvi kuprines, prikrautas gintaro. Laimikį žvejas atidavė pasieniečiams.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT) pranešė, kad antradienio vakarą į pasienyje su Rusija veikiančią Pagėgių rinktinės Viešvilės užkardą Jurbarko gyventojas atvežė neįprastą radinį – apie 22 kg gintaro.

Nustebusiems pasieniečiams pusamžis vyriškis paaiškino žvejojęs ir išsėjęsis prie Nemuno Jurbarko rajono Kalvelių kaimo ribose. Čia upės viduriu eina Lietuvos siena su Rusija. Ant kranto jis esą ir aptikęs dvi kup-

rines su gintaru. Vienoje kuprinėje buvo 10,5 kg, kitoje – 11,5 kg gintaro. Gintaro gabaliukai yra maždaug nuo pusės centimetro iki 10 centimetrų dydžio. Dalis yra jau šliuotos žaliavos, dalis – neapdorotas gintaras.

Pasak Viešvilės užkardos pasieniečių, vyras gerokai apipelijusias kuprines teigė aptikęs toje vietoje, kuri buvo apsemta patvinusio ir dabar jau nuslūgusio Nemuno vandens. VSAT pareigūnai apžiūrėjo šią vietovę, tačiau nieko įtartino čia nepastebėjo. Gintaras saugomas Viešvilės užkardoje.

Apsilankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

M. Saakašvili kaltina Rusiją dėl protestų Tbilisyje

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Gruzija nepasiduos Rusijos pastangoms įkaintinti visuomenės nepasitenkinimą Tbilisyje, pareiškė prezidentas Michail Saakašvili, kalbėdamas apie priešininkų masines protesto akcijas, kurios vyksta jau šeštą dieną. Keli tūkstančiai žmonių antradienį vėl susirinko prie parlamento sienų, reikalaudami, kad 41-erių metų M. Saakašvili atsistatydintų ir kaltindami prezidentą demokratijos smaigimu bei praėjusių metų karo su Rusija pralaimėjimu.

Prezidentas atsisako pasitraukti iš pareigų ir dar kartą užsiminė, kad protesto akcijas finansuoja Maskva, pareikšdamas, jog Rusija stiprina savo kariuomenę atskilusiuose nuo Gruzijos regionuose – Pietų Osetijoje ir Abchazijoje.

„Visa tai yra susiję su vidaus neramumais Gruzijoje, bet, kaip parodė pastarosios dienos, neturi reikšmės, kiek pinigų buvo išleista: Gruzija yra stabili šalis“, – sakė M. Saakašvili, lankydamasis vienoje sostinės klinių.

Protestuotojų aktyvumas pamažu tirpsta: pirmą dieną į mitingą

prieš M. Saakašvili susirinko apie 60 tūkst. žmonių, nors opozicijos vadovai tikėjosi, kad jų bus dvigubai daugiau. Po kelių dienų centrinių Šota Rustaveli prospektą priešais parlamentą vėl užtvėrė demonstrantai, nors jų buvo jau tik 20 tūkst. žmonių.

Antradienį dalis demonstrantų surengė eitynes miesto centru ir atėjo prie prezidento rūmų, kur išvakarėse buvo pastatytas palapinių miestelis ir nuolat vyksta protesto akcija.

Kita dalis manifestantų atėjo prie Visuomeninės televizijos pastato, užtvėrdama vieną centrinių gatvių. Priešais televizijos pastatą buvo pastatyti keli dideli narvai.

„Mes norime parodyti, kad M. Saakašvili pavertė visą šalį vienu dideliu narvu“, – sakė mitinge vienas opozicijos vadovų David Gamkrelidze.

Daugelis prezidento – „diktatoriaus“ priešininkų žada stovėti iki galo, o policija žada nedaryti kliūčių protestams ir nesikišti į tai, kas vyksta. Specialistai ir diplomatai abejoja, kad opozicijai užteks jėgų tokio masto protesto akcijai, kuri sukeltų grėsmę M. Saakašvili.

Somalia piratai šiuo metu laiko mažiausiai 18 laivų ir daugiau kaip 250 įgulų narių.

Piratai meta iššūkį JAV prezidentui

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) – Somalia piratai, nors ir patyrė nuostolių per įkaitų ir laivų gelbėjimo operacijas, antradienį pagrobė dar 2 laivus ir metė iššūkį JAV prezidentui Barack Obama, pažadėjusiam pažaboti piratavimą. Po sekmadienį įvykdytos JAV karinio laivyno operacijos amerikiečių kapitonui išvaduoti, per kurią žuvo 3 piratai, iš viso jau pagrobti 4 laivai.

Dažnėjant piratavimui pavojinguose vandenyse ties Somalia pusiasaliu, piratai antradienį taip pat puolė su JAV vėliava plaukiojantį krovininį laivą, kurį apšaudė raketomis ir iš automatų, tačiau laivui pavyko ištrūkti, jam padaryta žala nėra didelė, paskelbė laivo savininkai.

Adeno įlankoje antradienį buvo pagrobtas graikų 35 tūkst. t prekinis laivas „Irena“, plaukiojantis su Sent Vinsento ir Grenadinų vėliava, pranešė Europos Sąjungos (ES) karinio jūrų laivyno misija tame rajone. Manoma, kad 22 jo įgulos nariai filipiniečiai yra saugūs.

Kiek vėliau NATO atstovė pranešė, kad prie Somalio krantų pa-

grobtas antras krovininis laivas, kuris priklauso libaniečiams ir plaukioja su Togo vėliava. Tai buvo jau dešimtas ši mėnesį pagrobimas Indijos vandenyne ir Adeno įlankoje.

Tuo tarpu amerikiečių krovininis laivas „Liberty Sun“ antradienį paprašė pagalbos iš JAV karinio jūrų laivyno, „kuris pasiuntė pajėgas padėti“, sakoma „Liberty Maritime Corporation“ pareiškime. „Liberty Sun“ plaukė iš Houston Texas į Mombasą Kenijoje ir plukdė pagalbą maisto produktais Afrikos šalims. Šią savaitę jis buvo sustojęs Port Sudane, o antradienį tęsė kelionę ir buvo užpultas, nurodė bendrovė.

Andrew Mwangura iš regioninės laivybos organizacijos „East African Seafarers Assistance Programme“ sakė, kad pirmadienį Adeno įlankoje buvo užpultas dar vienas graikų laivas, su Maltos vėliava plaukiojantis 64 tūkst. t „Panamax Anna“. Šį laivą užpuolė 6 piratai, bet jiems pagrobti laivo nepavyko.

Somalia piratai šiuo metu laiko mažiausiai 18 laivų ir daugiau kaip 250 įgulų narių.

EUROPA

VIENA

Iš šešiašalių branduolinio nusi-ginklavimo derybų pasitraukusi Šiaurės Korėja nurodė Tarptautinės branduolinės energetikos agentūros (TATENA) inspektoriams išvykti iš šalies ir pareiškė atnaujinianti visų savo branduolinių objektų veiklą, pranešė Jungtinių Tautų (JT) agentūra. Komunistinė šalis „stiprins savo branduolinius išteklius gynybai bet kokiomis priemonėmis“, sakoma Šiaurės Korėjos URM pranešime, kurį citavo Korėjos centrinė naujienų agentūra (KCNA).

VARŠUVA

Nepaisant prieštarų JAV prezidento Barack Obama pareiškimų dėl priešraketinio skydo elementų išdėstymo Rytų Europoje planų, jo statyba Lenkijoje netoli Slupsko miesto vyksta visu tempu, rašo šalies dienraštis „Gazeta Wyborcza“. Pasak dienraščio, amerikiečiai jau projektuoja karinę bazę, o 500 hektarų žemės plotą, kuriame turėtų būti išdėstyta maždaug 10 antžeminio bazavimo balistinių raketų, iš karinio turto agentūros savo žinion paėmė Lenkijos gynybos ministerija.

Mažiausiai 2,500 žmonių palaikų rasta masinėje Antrojo pasaulinio karo laikų kapavietėje, kuri pernai buvo aptikta netoli Malborko miesto Lenkijos šiaurėje. Kapavietėje, kurioje kūnai buvo palaidoti 1944 m. pabaigoje arba 1945 m. pradžioje, ekshumavimo darbai jau baigti, naujienų agentūrai PAP sakė Maciej Schulza iš Lenkijos nacionalinės atminties instituto (IPN) Gdanskio skyriaus.

Lenkijos policija pranešė sulaukusi 27 asmenis, susijusius su keles Europos Sąjungos (ES) šalyse veikusia nusikalstama gauja, kuri padirbinėjo 50 ir 100 eurų nominalo banknotus. Pasak policijos, įvairiose Lenkijos vietose surengtuose reiduose dalyvavo apie 300 agentų. Policija nurodė, kad nusikalstama grupuotė, kuri veikė Prancūzijoje, Italijoje, Ispanijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje,

padirbinėjo eurų banknotus „dideliu mastu“.

PARYŽIUS

Prancūzijos žvejybiniai laivai sustabdė mažiausiai 2 kanalo, esančio tarp D. Britanijos ir Prancūzijos, uostus, sutrikdydamos keltų bei krovinių laivų judėjimą, praneša BBC. Tokių veiksmų imtasi derybų dėl žvejybos kvotų metu. Prancūzijos žvejybos profesinės sąjungos teigia taip protestuojančios prieš vis griežtėjančias ES kvotas ir ragina vyriausybę imtis aktyvių veiksmų arba suteikti didesnę finansinę paramą.

KIJEVAS

Ukrainos ministrė pirmininkė Julija Tymošenko pareiškė, kad priėmė visus būtinius sprendimus Tarp-tautinis valiutos fondas (TVF) paskoloms gauti, nelaukdama parlamento pritarimo. Tačiau kol kas neaišku, ar pakanka premjerės rezoliucijos, kad TVF toliau finansuotų šalį, kurios ekonomikai to žūt būt reikia. TVF misijos vadovė Ceyla Pazarbasioğlu, dalyvavusi vyriausybės posėdyje, pavadino kabineto priimtus sprendimus „sunkiais“.

RUSIJA

MASKVA

Jungtinės Valstijos ir Rusija gali išspręsti ginčą dėl priešraketinės gynybos, kuris pastaraisiais metais temdė šių šalių santykius, ir net pradėti drauge dirbti šiuo klausimu, sakė įtakingas JAV senatorius. Senatorius Carl Levin, kuris pirmininkauja Senato Ginkluotųjų pajėgų komitetui, pažymėjo, jog „tam tikri raketinės gynybos klausimai gali būti vienijantys, o ne skaldantys“. Šis demokratų senatorius Maskvoje derėjosi su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergej Lavrov.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad sakė, kad jo šalis parengė pasiūlymų rinkinį savo ginčui su pasaulio valstybėmis dėl branduolinės veiklos išspręsti, kuris netrukus bus pasiūlytas Vakarams. JAV, Rusija, Kinija, Prancūzija, Vokietija ir Didžioji Britanija paskelbė, kad prašys ES užsienio politikos vadovo Javier Solana pakviesti Iraną į susitikimą dėl „diplomatinio šio itin svarbaus klausimo sprendimo“.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.
Air Freight 	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking 	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė** El.paštas: nausediene@aol.com

ATVELYKIS

Pirmasis sekmadienis po Velykų vadinamas Atvelykiu. Su juo ir užsibaigia Velykų švenčių ciklas. Lietuvoje nuo seniausių laikų kaimynai, giminės, draugai per šį šventini laikotarpį lankydavosi vieni pas kitus, stalai likdavo apdengti, tik lėkštes išplaudavo ir vėl padėdavo ant stalo švarias – taip tą visą savaitę žmonės vaišinosi ir kitus vaišino. Vaikai vėl aplankydavo krikšto tėvus, kad gautų margučių, jaunimas žaisdavo dažytais kiaušiniiais.

Amerikoje, didesniuose lietuviškuose telkiniuose, prie parapijų, Atvelykio dieną švenčia visi kartu. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, kuris yra laikomas didžiausiu pagal lietuvių narių skaičių už Lietuvos ribų, Atvelykio tradiciją įvedė tuo laiku buvusi centro moterų komiteto pirmininkė Br. Nainienė. Ši tradicija yra puoselėjama ir toliau. Šiuo metu moterų komitetui vadovauja taip pat energinga ir trykštančios energijos pilna L. Karaliūnienė. Tad Atvelykio dieną, po šv. Mišių, visi susirenka į didžiąją salę, kurioje per visą jos vidurį puikuojasi ištiesti stalai su įvairiausiu maistu. Ir ko tik ten nebūna! Čia pamatai, kokių gabių ir sumanių šeimininkių dar esama. Viskas pagaminta jų pačių ir ne tik pagaminta, bet nuostabiai gražiai papuošta – net ir stalas – velykinių tradicijų motyvais. Švelnių „kačiukų“ šakelės ir pavasariinių gėlių puokštės suteikia pavasariško džiaugsmo. Ne mažiau svarbus ir puikus saldumynų stalas, nukrautas įvairiais tortais, „ežiukais“, įmantriais gardumynais.

Laukiame švenčių, bet po jų visi dejuojame, skaičiuojame, kiek svorio priaugome. Po jų ir vėl reikia imti save į rankas ir ruošti save vasarai. Bet šventės yra šventės ir nieko tokio, kad suvalgėme daugiau, kad valgėme nekasdieninius patiekalus, juk, kaip sakoma, „šaukštelis nuodų nepakenks“. Namuose visi turi prisigaminę visokių patiekalų ir po švenčių reikia juos suvalgyti arba šeimininkė sugalvoja juos „perdirbti“, kad šeimynai nereiktų vis to paties valgyti.

Kalakutas

Iš kalakuto likučių galima išvirti puikią žirniene. Įdėjai kalakuto kaulus į puodą, užpylei juos vandeniu, užvirus pridėjai prieskoninių daržovių, įpylei puodelį žirnių, kelis koncentruoto buljono kubelius (priklausomai, kiek bus tos sriubos), kelias supjaustytas bulvytes, pagardini prieskoniais ir verdi ant sumažintos ugnies apie 2 valandas.

Lietiniai

Gražius kalakuto mėsos gabalus paliekame sumuštiniams, o mažesnius ir nubyrėjusius sumalame. Įdedame smulkiai supjaustyto svogūno, prieskonių (kai kas deda majonezo, bet čia kiekviena šeimininkė paruošia pagal save).

Užmaišome tešlą lietiniams. Tai nesudėtinga tešla, tik miltai, vanduo pagal tirštumą ir vienas ar du kiaušiniai.

Kalakuto sumaltą mėsą galima dėti ir ant meksikietiško blynų. Tada

ant mėsos dar sudedame stambiau supjaustytą svogūną, bet kokios juostelėmis supjaustytos paprikos, kas mėgsta – aštraus pipiro, tirpstančio sūrio. Perlenkiame blyną per pusę ir persmeigiame mediniu krapštuku.

Tiek lietinius, tiek meksikietiškus blynus galima sušaldyti ir visados, reikalui esant, jie bus po ranka. Sušaldytus atšildome ir apkepiname ant keptuvės. Skanu ir patogu.

Kumpis

Iš kumpio kaulo taip pat galima pagaminti skanią žirnių sriubą. Dar į ją galima pridėti supjaustyto kumpio gabalėlių. Iš kumpio mėsos taip pat galima paruošti lietinius arba iškepti kumpio bandeles.

Bandelės su kumpiu

Reikės:

2 puodukų pieno,
dviejų lazdelių sviesto ar margarino,
pakelio mielių,
4 kiaušinių,
stiklinė cukraus,
trupučio druskos,
miltų, kad nebūtų kieta tešla.

Įdarui sumalame kumpį, smulkiai supjaustome svogūno galvutę, du saliero kotus, dėl skonio pripjaustome rūkytų lašinukų, tada įdaras nebus toks sausas. Jei reikia, padruskiname ir papipiriname.

Mieles ištrinti su šaukštu cukraus, įpilti truputį pieno ir palikti 15 min. Į dubenį supilti likusį pieną, ištirpintas mieles, išplaktus kiaušinius, likusį cukrų, ištirpintą ir atvėsintą sviestą, truputį druskos ir viską išmaišyti. Miltų berti tiek, kad minkant tešla neliptų prie rankų. Labai gerai išminkyti ir, uždengus servetėle, leisti pakilti. Kai tešla gerai pakils, formuoti bandeles, į kiekvieną įdėti įdaro, patepti jas išplaktu kiaušiniu ir kepti maždaug 25 minutes.

Kepta veršiena

Atvelykiui dar galima išsikepti šviežią veršienos kepsnį. Pasirenki arba šlauneles, arba šoninės gražų gabalą. Veršiena yra lengvai virškinama, o ypatingai ji naudinga mums dėl jos kremzlių, kurie stiprina mūsų kaulus.

Mėsą nuplauname, apipjaustome

ją nuo nereikalingų plėvių, nusauginame. Veršienos mėsa yra švelnaus skonio, tad labai tinka ją paruošti saldžiarūgščio skonio. Tad apiberiame degintu cukrumi, „Lemon pepper“ prieskoniais, dedame į kepmo indą, įdedame kelis lauro lapelius, padruskiname, užpilame trupučiu alyvos ir pradžioje (pusei valandos) kepame 350 F karštumo orkaitėje. Paskui temperatūrą sumažiname iki 250 F ir leidžiame kepti kokias 4–6 valandas, priklausomai nuo kepsnio dydžio. Šeimininkė anksti ryte gali įdėti kepsnį kepti ir nesirūpindama dirbti kitus darbus. Mėsą kepame uždengus ją folija. Vis pasižiūrime, ar užtektinai yra susidarę sulčių, kad mėsa neišdžiūtų. Prieš pabaigą mėsa nudenigiame ir padidinę temperatūrą iki 350 F leidžiame mėsos viršui gra-

žiai apkepti.

Į stalą tiekiame su keptomis bulvėmis, daržovėmis. Mėsos sultinį perkošiame ir, jei ją valgome karštą, užšpilame sultinio ant mėsos; o jei valgome šaltą, tai iš sultinio pasidarys drebučiai, kurie bus taip pat skanūs prie mėsos.

Kalakutienos vyniotinis su bananais

Reikės:

2 sv. kalakuto krūtinėlės,
1 sv. maltos veršienos,
1 kiaušinio,
trijų šaukštų kokoso drožlių,
vieno banano,
dviejų šaukštelių kario prieskonių,
paukštienos prieskonių,
druskos,
pipirų,
trijų šaukštų aliejaus.

Padažui: 1 šaukšto miltų, 1/2 puoduko grietinėlės arba grietinės, vieno banano, dviejų šaukštų kokoso drožlių, kario, druskos, pipirų.

Kalakuto krūtinėlę nuplauti, nusausinti, pabarstyti prieskoniais ir, perpjovus išilgai, truputį pamušti. Į maltą veršieną sudėti kapotas petražolės, 3 šaukštus kokoso drožlių, paskaninti kariu, druska ir pipirais. Bananą nulupti ir apvynioti malta mėsa, tada sudėti į kalakutieną, aprišti siūlu, pabarstyti kariu. Į kepimo skardą įpilti truputį vandens ar sultinio, įdėti vyniotinį ir kepti 350 F karštumo orkaitėje apie valandą.

Padažui vieną šaukštą miltų apkepinti, supilti grietinėlę, sudėti ritinėliais supjaustytą bananą, 2 šaukštus kokoso drožlių, kario, pipirų, druskos ir trumpai pakaitinti.

Pasiskanimui

Dar Atvelykiui galima išsikepti

ar be kepimo pasidaryti lengvų saldžių patiekalų, nes pavalgius visados traukia kuo nors užsigardžiuoti.

Lengvas spalvingas tortas (pagal St. Stasiene)

Šio torto nereikės kepti, jis švelnus, spalvingų pavasariškų spalvų.

Reikės:

1 pakelio apelsinų skonio žele,
1 pakelio vyšnių skonio žele,
1 pakelio laimo žele,
3 puodukų karšto vandens,
1 ir puse puoduko šalto vandens,
1 puoduko anansų sulčių (konservuotų),
1/4 puoduko cukraus,
1 pakelio citrinos skonio žele,
1/2 puoduko šalto vandens,
1 puoduko sutrintų sausainių,
1/4 puoduko tirpinto sviesto,
2 1/2 puoduko saldžios grietinėlės.

Pirmuosius tris žele pakelius supilti į atskirus dubenėlius. Į kiekvieną dubenėlį įpilti po 1 puoduką karšto vandens. Kai žele ištirps, įpilti po 1/2 puoduko šalto vandens. Išmaišyti. Paimti tris vienodo dydžio formas, aptepti jas aliejumi ir į jas supilti paruoštas žele. Atšaldyti. Tuo tarpu ananaso sultis sumaišyti su cukrumi ir kaitinti, kol cukrus ištirps. Nukelti nuo ugnies ir tame skiedinyje ištirpinti citrinos skonio žele. Įpilti 1/2 puoduko šalto vandens, išmaišyti, tik atvėsinti, iki susidarys sirupo tirštumo. Džiūvėsius sumaišyti su tirpintu sviestu ir jais pabarstyti aliejumi pateptą apvalios formos dugną ir šonus (naudoti atidromą formą). Du puodukus grietinėlės išplakti ir įmaišyti į atvėsusią ananaso žele. Palengva išmaišyti. Kietai sustingusias geltoną, raudoną ir žalią žele supjaustyti nedideliais kubeliais. Visus kubelius sudėti padirikai į ananaso mišinį ir šaukštu atsargiai išsklaidyti. Supilti į paruoštą formą ir laikyti šaldytuve.

Tiekiant į stalą išimti iš formos. Viršų aptepti likusia pasaldinta, išplakta grietinėle ir pabarstyti susmulkintais pistacijos riešutais ar viduryje padėti kelių spalvų žele kubelių.

Bulvių pyragas keptuvėje

Reikės:

1 sv. bulvių,
puodelio razinų,
4 kiaušinių,
1/2 puodelio saldžios grietinėlės,
žiupsnelio druskos,
aliejaus kepimui,
miltinio cukraus pabarstymui.

Bulves nuplauti ir išvirti. Nulupti, sutrinti, išmaišyti su razinomis, plaktais kiaušiniiais, grietinėle, druska. Keptuvėje įkaitinti aliejų, sukrėsti tešlą ir ant nedidelės ugnies kepti, kol iškeps apatinė dalis. Tada apverst, šakute padalinti į kelias dalis ir baigti kepti. Pabarstyti miltiniu cukrumi ir karštą tiekti į stalą. Labai tinka šventiniams pusryčiams.

Visiems skaitytojams linkiu linksmo, gražaus ir sveiko pavasario!

Pardudame:
dviejų aukštų „townhouse“,
dviejų miegamų su „loft“, 2.5
vonios, prie Pasaulio Lietuvių
centro, Amber gatvėje, Lemont.
Tel. 312-339-0190,
R. Konauka.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 3

Mano senelių Juozapo ir Agotos Čerškų sodyba stovėjo šalia kitų žinomų ir stambių Kamajų ūkininkų Juozapo ir Karolinos Smalsčių sodybos. Jie buvo kaimynai su besiribojančiais žemių sklypais. Smalsčių namai dar buvo garsūs ir tuo, kad vienas iš Smalsčių sūnų Jurgis Smalstys-Smolksis (Smolski), užuot tapęs kunigu, kaip norėjo tėvai, virto „siciliku“ (socialdemokratu) ir aktyviu 1905 metų revoliucijos dalyviu.

Tuo metu, kai Kamajuose dar šeiminkavo kaizerinės Vokietijos kariuomenė, jos griežti įstatymai draudė Lietuvos ūkininkams savo reikmėms laikyti daugiau nei vieną kiaulę. Visas likusias, kaip karo prievolę, buvo privalu atiduoti okupacinei valdžiai. Tačiau sumanūs ūkininkai, sugebėdavo išauginti ir daugiau nei vieną paršą. Tiesa, nemažai rizikuodami, nes už šios vokiečių tvarkos pažeidimą grėsė kalėjimas. Senelis Juozapas Čerškus buvo vienas iš tų sumaniųjų Lietuvos ūkininkų. Jis išsaugojęs augino dvi kiaules, kurias meistriškai slėpė po šiaudų stirta. Kai vokiečių kariuomenė jau ruošėsi pasitraukti iš Lietuvos ir, atrodo, kad jau niekas neužuos apie riebią Čerškų sodybos paslaptį, visgi atsirado vienas pavydus lietuvis išdavikas. Ne kas kitas, o senas kaimynas Juozapas Smalstys nukiūtino į vokiečių karo komendantūrą ir paskundė okupacinės valdžios komendantui apie tai, ką slepia Čerškai. Vokietis komendantas gerai pažinojo daugelį miestelio gyventojų ir, matyt, neblogai su jais sutardavo. Kaip tyčia, ir pas Čerškus, kaip pas labiau apsišvietusius bei pasiturinčius ūkininkus, jis dažnai apsilankydavo ir išgerdavo stiklą kitą gardaus naminio obuolių vyno. Bet tų viešnagių metu gudriam vokiečiui net į galvą negalėjo šauti, kad šalia slypi tokia klasta. Įpykęs vokietis, ar skubėdamas, ar neturėdamas laiko (visa komendantūros manta jau stovėjo sukrauta vežimuose ir paruošta kelionei), į nusikaltimo vietą nusiuntė savo pavaduotoją su dviem ginkluotais žandais. J. Smalstys, kaip liudininkas, turėjo juos palydėti iki slėptuvės. Kai išdavikas su ginkluota ir karingai nusiteikusia vokiečių palyda priėjo prie Čerškų slaptavietės ir pergalingai parodė angą, už kurios kriuksėjo uždraustas paršas, komendanto pavaduotojas išsitraukė revolverį. Nesunku įsivaizduoti, ką pajautė žinomo Lietuvos socialdemokrato tėvas, kai tas vokiečio ginklas, buvo nutaikytas į jį.

– Jeigu tu taip lengvai išduodi savo tautietį ir kaimyną, tai nesunkiai išduosi ir mus! – tarė vokiečių karininkas ir čia pat vietoje J. Smalstį sušaudė.

Kai, išgirdę šūvį, atbėgo namiškiai ir, pamatę nušautą kaimyną, pradėjo klausinėti, vokietis viską paaiškino. Mano seneliai dar mėgino priekaištauti dėl tokios neregėtai žiaūros baudmės.

– Mes su visais išdavikais karo metu elgiamės tik taip, – tarė kariškis ir nužygiavo savais keliais, o senelis nuėjo Smalsčiams pranešti liūdno žinios.

Po kelių valandų vokiečių kariuomenės Kamajuose jau nebebuvo, o du Čerškų paršeliai taip nieko ir

nesuprato, kas čia tokio įvyko.

Kaip ir dauguma tų laikų jaunimo, gyvendamas ir studijuodamas Petrapilyje mano tėvas neišvengiamai buvo paveiktas „madingų“ laisvamanybės, laisvės, lygybės ir brolybės idėjų. Bet savo akimis išvydęs, kas yra tikrasis „marksizmas-leninizmas“ ir kas už jo stovi, jis prisijungė prie generolo Kolčiako armijos, ir kartu su sąmoningais rusų kariais kovojo prieš Raudonąjį marą, kuris negailestingai apėmė visą Rusiją. Bet jėgos buvo nelygios, ir kovodami jie buvo priversti trauktis gilyn į Sibirą. Su tėvu kartu traukėsi ir mama. Kai mano broliui Vincui jau buvo pusanturų metų, kažkur Sibire, bolševikų persekiojamos generolo Kolčiako armijos vilkstinės pastotėje, gimė Jurgis. Mama visuomet sakydavo, kad Jurgis užaugo toks sveikas ir stiprus tik todėl, kad jam vystyklus tekdavo keisti atvirame lauke, žiemą, Sibire...

Galų gale, ir Kolčiako armija buvo sumušta ar išsklaidyta. Tėvas pateko į bolševikų nelaisvę, ir, kaip „baltagvardiečių“ karininkas, būtų vietoje kartu su kitais, čia pat sušaudytas. Bet laimei komunistai sumastė, kad šis lietuvis dar gali būti ir jiems naudingas. Išžudę visus kitus rusų karininkus, „raudonieji“ „pasaulinio progreso nešėjai“ patys nemokėjo nei rašyti, nei skaityti. O be to elementaraus sugebėjimo Sibiro platybėse nebuvo įmanoma perduoti ar gauti nors kokius karinius įsakymus.

Taip jaunoji Čerskių šeima su dviem mažais vaikais išliko nesunkinta ir išbuvo Sibire dar apie metus. Po to mano tėveliui pavyko kažkaip ištrūkti, ir jis kartu su mama ir broliukais patraukė pietų kryptimi. Pagaliau kirtę sieną su Turkija, jie vargais negalais grįžo į Lietuvą, kuri jau buvo paskelbusi apie savo nepriklausomybę. Čia tėvas tuoj pat įstojo į savanorių gretas ir, kaip patyręs Lietuvos kariuomenės karininkas, prieš bolševikų bei lenkų okupantus jau kovėsi už savo Tėvynės laisvę. 1920 metais kautynėse ties Širvintomis ir Giedraičiais jis buvo lengvai sužeistas.

Po nepriklausomybės kovų tėvas, kaip savanoris, iš Lietuvos valdžios buvo gavęs keliolika hektarų žemės Gaveikių vienkiemyje. Bet ūkininku netapo – nuo 1922 metų sausio mėnesio 7 dienos tarnavo Marijampolės artilerijos pulko ūkio vedėju. Vėliau buvo perkeltas į Kauną, Panemunę, atskirąją artilerijos grupę, ir ilgesnį laiką tarnavo šiame dalinyje. Po to, 1926 metais sausio 1 dieną dėl savo atvirai liberalių pažiūrų buvo priverstas išeiti į atsargą. Netrukus, sausio 15 dieną, Vidaus reikalų ministerijos įsakymu, tarpininkaujant giminaičiui, buvusiam Lietuvos karo atstovui Maskvoje, majorui Kaziui Svilui, buvo priimtas į Viešosios policijos gretas, į Veisėjų miesto (Seinų apskrityje) nuovados viršininko pareigas. Tais pačiais metais buvo perkeltas į Ežerėnų (Zarasų) miestą nuovados viršininko pareigoms. Prieš pradėdamas vykdyti savo pareigas, tėvas 1926 metų kovo 13 dieną baigė specialius Aukštesniosios policijos kursus, skirtus nuovadų viršininkams. Jo buvo II Aukštesniosios policijos mokyklos kursantų laida.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

ARGENTINA

Šv. Mišios Aušros Vartų parapijoje Avellanedoje.

Devyniolika Lietuvos Nepriklausomybės metų

Kovo 1 dieną, sekmadienį, minint 19-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metines, kunigas Augustinas Steigvilas, MIC aukojo šv. Mišias Aušros Vartų parapijoje Avellanedoje.

Vėliau parke Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos (ALJS) narė Johanna Mahne Zavickaitė tarė žodį apie šį svarbų mūsų tautai įvykį. Po jos kalbėjės Argentinos Lietuvių Bendruomenės (ALB – ALOST) pirmininkas Jorge Brazaitis visus pasveikino su švente ir pabrėžė prieš

devyniolika metų įvykusio įvykio reikšmę.

Po iškilmingų kalbų susirinkusieji susikaupė tylos minutei.

Po iškilmingo minėjimo kun. A. Steigvilas palaimino vainiką, atnešą tautiniais rūbais apsirengusių Jaunimo sąjungos narių.

Renginį organizavo ALJS kartu su Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Rėmė – Argentinos Lietuvių Bendruomenė.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos info

Iškilmės parke.

Jurgio Brazaičio nuotr.

Scena iš spektaklio „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai”. Joe Kulys nuotr.

Renginiai

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje

ANTANAS PAUŽUOLIS

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Dievo namai yra gražus statinys. Šiais laikais tokių nebesta- to, kadangi per brangiai kainuoja. Marquette Parko apylinkė yra lai- minga turėdama stilingiausius Dievo namus, kuriuose dabar klebonauja kun. Antanas Markus, besistengias išlaikyti ją lietuviška, bet duodas pro- gos pasireikšti ir kitų tautybių tikin- tiesiems. Klebono didžiausias rūpes- tis – tikinčiųjų religinis pasiruošimas.

Artėjant šv. Velykoms klebonas susikaupimo vedimui iš Lietuvos pak- vietė du kunigus. Kunigas Gedimi- nas Numgaudis, pranciškonas iš Kre- tingos, vedė pirmą susikaupimą, o kovo mėn. pabaigoje susikaupimo vesti atvyko kun. Oskaras Petras Volskis, Marijos radijas vedėjas. Sve- čių kunigų atvykimas suteikia gal- imybę parapijiečiams ir kitiems tikin- tiesiems susitaikyti su pasaulio Kūrė- ju.

Balandžio 3 d. kun. Antanas Markus pakvietė Simonettą Pacek, buvusio ilgamečio parapijos vargoni- ninko Antano Giedraičio dukrą, at- likti religinį koncertą ir parodyti Kristaus kančios, kurią Jis turėjo iš- gyventi, inscenizaciją. Programai bu- vo pasirinktas rašytojo Theodor Dubois kūrinys „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai”. Šį kūrinį atliko šokio ir katalikiška teatro grupė „Mažosios gėlytės”. Vienetą įkūrė ir jam vadovauja šioje parapijoje užau- gusi menininkė, Simonetta Giedrai- tytė-Pacek. Ji nuo pat jaunystės ak- tyviai dalyvavo parapijos veikloje. Atrodo, kad dukra pasekė tėvo pė- domis. Jaunystėje be muzikos dar mokėsi baleto ir teatro vaidybos. Ji yra dalyvavusi Lietuvių Operos pas- tatymuose ir dirbusi su Lietuvos Vyčiais. Ji taip pat – jauna, pilna energijos mama ir augina naująją šokių ir muzikos kartą.

Šio pastatymo dirigentė – Ona Pacek, Simonettos vyriausia duktė. Augdama muziką mėgstančių žmo- nių aplinkoje Onutė pradėjo domėtis muzika būdama 3 metų amžiaus.

Pastatyme dalyvavo daug talen-

tingų muzikų ir teatro aktorių. Skambant muzikai atlikėjai labai jau- triai išijautė į Jėzaus kančią. Veikale parodytas žmonių veidmainiškumas, išdavystė – Kristui žengiant į Jeru- zalę visi šaukė: „Garbė mūsų Ka- raliui”, o vėliau tie patys žmonės šaukė: „Nukryžiuokite Jį”. Žiūrovus ypač paveikė Kristaus kalimo prie kryžiaus scena ir kūjo smūgio garsai, kurie, atsimušę į gražiosios bažnyčios lubas, aidėjo ausyse. Ne vienam žiū- rovui skruostais ašaros ritosi. Klau- santis muzikos ir stebint spektaklį ne vienas pastebėjo, kad esame tik gy- venimo dulkės ir reikia siekti Dievo karalystės ir Jo teisybės.

Po dvasinio susikaupimo ir spek- taklio apie Kristaus kančią peržiūros reikėjo ruoštis ateinančiai Kristaus Prisikėlimo šventei – Velykoms. Kle- bonas su talkininkais išpuošė Dievo namus. Lankantis kitas bažnyčiose teko pastebėti, kad mūsų lietuvių katedra buvo išpuošta gražiausiai.

Didžiosios savaitės pamaldos bu- vo aukojamos pagal lietuviškus pap- ročius. Didžiojo Šeštadienio pamal- das vedė klebonas A. Markus, o jam talkino dr. kun. Kęstutis Trimakas, kun. Antanas Puchenski ir kun. Petras Paurazas. Taip pat talkino pa- rapijos diakonas Vytautas Paškauskas. Kiekvienas pamaldų lankytojas gavo po žvakutę, kurią uždegus labai gražiai atrodė eiseną. Pamaldos vyko lietuvių ir anglų kalbomis.

Sekmadienio rytą, dar saulei ne- patekėjus, vyko Velykų šv. Mišios, ku- rias atnašavo pats klebonas lietuvių kalba. Pagal nusistovėjusius bažny- čios papročius buvo nešamas Šven- čiausias po baldakimu, prisikėlusio Kristaus statula ir velykinė žvakė. Velykines giesmes giedojo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Jūra- tės Lukminienės, talkinant solistėms ir instrumentalistams.

Reikia pasidžiaugti, kad į pamal- das atvyksta senosios ir naujosios iš- eivijos kartos tikintieji. Lietuviškos parapijos išlaikymas gula tik ant bažnyčios lankytojų pečių. Tad bran- ginkime ir remkime ją savo įnašais bei dalyvaukime parapijos veikloje.

Lietuvos tūkstantmečio dainų šventė „Amžių sutartinė”

Lietuva – dainų šalis. Tokia ji lai- koma nuo seno. Pirmieji metraščiai, dar neištarę Lietuvos vardo, bet pa- minėję baltų gentis, ir XIX-XX a. isto- riniai šaltiniai, svetimšaliai keliau- ninkai ir savi atgimstančio tautinio sąjūdžio šviesuoliai atkreipė dėmesį į lietuvių tautos dainingumą bei jos gy- venimą nuolat palydinčios liaudies dainos grožį. Iki šiol tūkstantmetės dainos tebeskamba Lietuvos kaime, ir niekas kitas taip neperteikia lietu- vio pasaulėjautos, kiek nostalgiško charakterio, subtilaus grožio ir gėrio suvokimo, kaip daina.

Nenuostabu, kad turime Dainų šventę. Ją simboliškai galima būtų prilyginti karūnai, telkiančiai ir vienijančiai visos šalies kuriančius žmones – dainininkus, šokėjus, inst- rumentinės muzikos atlikėjus, liau- dies meistrus, aktorius, kompozito- rius, rašytojus, choreografus, daili- ninkus, režisierius – mėgėjus ir profe- sionalius menininkus. Išvengiama ir Dainų šventės bei senųjų Graikijos olimpinų žaidynių dvasios, didingu- mo, masto paralelė.

Pirmoji Dainų šventė surengta 1924 m. Kaune, kur susirinko trys tūkstančiai dalyvių ir dešimt tūks- tančių žiūrovų. Per 85 metus ji išau- go į įspūdingą kultūros sąjūdį.

Dainų šventė Lietuvoje surengia- ma kas ketveri metai. Jos programą sudaro pamatinės dalys – Folkloro diena, kurioje visa geografinė ir žan- rine įvairove išsiskleidžia tradicinė kultūra, Ansamblių vakaras, teatrali- zuota, stilizuota forma pateikiantis liaudiško prado programą, Šokių diena – jos pagrindas profesionalių choreografų sukurtos ir didelėje aikštėje gražiausius raštus išrašan- čios šokių kompozicijos ir Dainų die- na, į vieną milžinišką chorą subu- rianti per 15,000 dainininkų, atlie- kančių harmonizuotas liaudies dai- nas, lietuvių profesionaliosios muzi- kos aukso fondo ir šiuolaikinių au- torių vokalinę muziką. Išskirtinė jos ypatybė – dainavimas *a cappella*. Šventės programą papildė Liaudies meno paroda, nacionalinio instru- mento – Kanklių popietė, pučiamųjų orkestrų koncertai ir paradai, mėgėjų teatrų spektakliai, profesionaliosios

kūrybos renginiai, šventės dalyvių eitynės. Ji nuolat atsinaujina.

Lietuvos, drauge su kaimyninių Baltijos šalių – Estijos, Latvijos, Dai- nų švenčių tradicija nuo 2003 metų tapo UNESCO pripažinta Pasaulio nematerialiosios kultūros paveldo vertybe.

Dainų šventė „Amžių sutartinė” yra 18-oji. Ji – neeilinė, nes, kaip vi- suotiniausia nacionalinės kultūros iš- raiška, pasirinkta svarbiausiu Lietu- vos vardo Tūkstantmečio minėjimo obalsiu. Šventės pavadinimas atspin- di prigimtinių lietuvių tautos darnos jausmą – žmonių tarpusavyje ir su juos supančia aplinka, gamta, – kuris bene tobuliausiai išikūnijo senosiose unikaliuose lietuvių polifoninėse gies- mėse – sutartinėse, kaip ir gebėjimą sutarti, kuris gelbėjo ją pačiuose su- dėtingiausiuose valstybės istorijos skersvėjuose.

Liepos 1–6 dienomis Vilniuje ir Kaune vykšančiuose šventės rengi- niuose dalyvaus per 40,000 žmonių. Ji prasidės profesionaliosios kūrybos renginių ciklu, kuris simboliškai at- kuria Lietuvos kelią nuo senosios bal- tiškosios iki šiuolaikinės vakarie- tiškosios kultūros. Folkloro diena skirta įvairialypei Žemės semantikai. Ansamblių vakaras ir Šokių diena atskleidžia ciklinio ir istorinio laiko tėkmę. Parengtos Moksleivių dainų dienos, modernizuoto folkloro, teatrų ir kitos naujos programos.

Šventės kulminacija – Dainų die- na. Didžiulėje, specialiai pastatytoje Vingio parko estradoje 18,000 dalyvių dainuos gražiausias buvusių Dainų švenčių dainas ir naujus Tūkstant- mečiui skirtus kūrinius.

Dalyvauti Dainų šventėje – dide- lis kiekvieno žmogaus, puoselėjančio nacionalinę kultūrą troškimas. Per šventę atsiskleidžia šalies esmė – da- lyviai pasipuošia tautiniais rūbais, juos vienija daina ir šokis, pasididžia- vimas savo valstybe. Nenusakomą emocinio bendrumo jausmą drauge su dalyviais išgyvena ir dešimteriojai daugiau į renginius skubančių, ži- niasklaidos kanalais ją stebinčių žiūrovų – kone visa Lietuva.

**Lietuvos liaudies
kultūros centras**

Dainų diena Vilniuje.

R. Virkučio nuotr.

Alfonsas Alkas, gyvenantis **Tampa, FL**, skaitys „Draugą” dar vienerius metus. Skaitytojas kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

BERISSO, ARGENTINA

Jachtos „LTU 1000 Ambersail” įgulos sutikimas Berisso mieste La Plata uoste, Argentinoje. **Jonio Klimaičio** nuotraukos

Lietuvos Tūkstantmečio odisėjos sutikimas Berisso mieste

Atkelta iš 2 psl. Oscar Colombo; Pakrantės policijai atstovavo, Nelson Blatti, Berisso miesto Imigrantų asociacijos pirmininkė Silvina Paz Petcoff, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos Pietų Amerikos atstovas ir radijo valandėlės „Ecos de Lituania” vedėjas Juan Ignacio Fourment; Buenos Aires provincijos imigrantų karalienė Yésica Lorenzo Demichelis, Buenos Aires provincijos Lietuvių Bendruomenės karalienė Anielia Ona Remorini-Gasunas.

Sutikimo metu buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai, o Berisso miesto atstovai Lietuvos įgulai įteikė tradicines Berisso ir jo regiono dovanas. Buvo perskaitytas dekretas, kuriuo Berisso miesto savivaldybės meras Lietuvos Tūkstantmečio sutikimą paskelbė „municipaliniu paveldu”. Tuo pačiu Lietuvos Tūkstantmečio odisėjos įgula paskelbta „Garbės svečiais”.

Žodį tarė ir Platos uosto tarybos pirmininkas Paz ir Buenos Aires provincijos vyriausybės Imigrantų departamento gen. direktorius Marmorri. Taip pat pirmą kartą Berisso miesto istorijoje žodį tarė Lietuvos Respublikos ambasadorius Argentinoje Venclovas Šalkauskas, visiems susirinkusiems dėkojo Berisso miesto savivaldybės meras Slezack.

Įgulos kapitonas Linas Ivanauskas ir Lietuvos Tūkstantmečio odisėjos organizatorius Raimundas Daubaras, iškėlė Lietuvos Respublikos Prezidento vėliavą, perskaitė Jo Ekscelencijos LR Prezidento raštą ir sveikinimus Berisso miesto visuomenei ir savivaldybės merui, dėkojo už suteiktą progą ir pakvietė visus dalyvauti pagrindiniame Lietuvos Tūkstantmečio minėjime, kuris įvyks š.m. liepos 6 d.

Visą renginį organizavo lietuvių draugija „Nemunas”, jį parėmė Berisso miesto savivaldybės meras ir LR ambasada Argentinoje.

Po šventės Berisso miesto meras

pakvietė visus į savivaldybės salę šventinių pietų.

Vakaronė lietuvių draugijoje „Nemunas”

Vakare visa Lietuvos Tūkstantmečio odisėjos įgula kartu su Berisso miesto Lietuvių Bendruomene susirinko Lietuvių draugijoje „Nemunas”. Į Lietuvos Tūkstantmečio ir lietuvių draugijos „Nemunas” šventinį minėjimą susirinko daugiau kaip 130 žmonių. Sveikinamąjį žodį tarė Buenos Aires provincijos vyriausybės Imigrantų departamento gen. direktorius Marmorri. Susirinkusius pasveikino ir garbės lentą atidengė miesto savivaldybės atstovas Oscar Lutczak. Renginio metu buvo parodytas filmas „Lietuvos Tūkstantmečio odisėja: vienas vardas – Lietuva”.

Pasirodymą pradėjo vaikų šokių grupė „Skaidra”, kuriai vadovauja Romina Fourment-Kalvelis ir Alejandra Pumar-Žebrauskas. Ši grupė įkurta 1971 metais, o joje šoka vaikai nuo 2 iki 12 metų. Su džiaugsmu ir entuziazmu vaikai pasirodė. Paskui koncertavo jaunųjų šokių grupė „Nemunas”. „Nemunas” yra šokęs visoje Argentinoje, o taip pat Kanadoje 2000 metais per Pasaulio šokių šventę. Taip pat koncertavo naujas lietuvių tautinių šokių jaunųjų veteranų ansamblis „Griaustinis”. Buvę „Nemuno” šokių grupės šokėjai vėl susirinko koncertuoti ir išlaikyti lietuvišką dvasią savo dainomis.

Paskui įgulos atstovas padovanavo dovanėlių Lietuvių Bendruomenės nariams, o „Nemuno” atstovai įgulai padovanojo „Nemuno” šimtmečio marškinėlius. Alfredo Dulke, Šimtmečio ruošos komiteto pirmininkas, pakvietė visus dalyvauti Lietuvos Tūkstantmečio ir Lietuvių draugijos „Nemunas” šventėse.

Lietuvių draugijos „Nemunas” info

Mielam studijų draugui

A † A
BRONIUI POLIKAIČIUI

mirus, jo žmonai AURELIJAI, dukroms MIRGAI ir DALIAI, sūnui ARŪNUI, seserims, broliams ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžia užuojautą.

Buvę Braunschweig’o universiteto studijų draugai:

Juozas Ardys
Gasparas Kazlauskas
Gytis Krikščiūnas
Edmondas Milius
Kostas Motušis
Viktoras Motušis
Petras Rulis

JBANC VIII Baltijos konferencija

Atkelta iš 3 psl. U.S. Army War College žinovas Sovietinio ir posovietinio bloko šalių klausimais. Programoje taip pat dalyvaus Kongreso nariai ir atstovai. Nuo 4 val. p.p. iki 7 val. v. konferencijos svečiai kviečiami į diskusiją, kuri vyks Heritage Foundation, šalia Capitol Hill. Vakaro renginį remia Komunizmo aukų memorialo fondas (Victims of Communism Memorial Foundation – VOCMF). Programoje dalyvaus VOCMF nariai ir Švedijos instituto informacijos skyriaus komunizmo nusikaltimų tema

atstovai. Programos pabaigoje visi kviečiami pasivaišinti, susipažinti ir pabendrauti.

Bendra registracijos suma, įskaitant penktadienio ir šeštadienio programą, yra 165 dol. Platesnę informaciją apie konferenciją ir registracijos formas galima rasti JBANC internetiniame puslapyje adresu: www.jbanc.org. Iškilus klausimams, skambinkite tel.: 301-908-2579 arba rašykite jbanc@jbanc.org. Laukiame Jūsų.

JBANC info

LENKIJA

Punsko krašto margučiai

Aldona Pečiulienė iš Vaiponios kaimo (Punsko valsčius), viena žymesnių mūsų krašto margučių margintojų, kiaušinius puošia vašku, įvairiomis spalvomis. Marginimo techniką ir įvairias su tuo susijusias gudrybes ji perėmė iš savo mamos. Sakykim, kad margutis išeitų gražus, kad dažai ir vaškas jį gražiai padengtų – būtina, kad kiaušinis nebūtų šviežias, o pastovėjęs 3-4 savaites. Žinoma, tokių margučių negalima valgyti per Velykų pusryčius. Tai tik puošnus, tradicinis (simbolinis) elementas.

Gerbiama Aldutė iš vaikystės atsimena, kad kasmet prieš Velykas mama, norėdama papuošti namus, margindavo daug margučių. Paimdavo paprastą degtuką ir piešdavo ant kiaušinio karštu vašku šakeles, gėlytes, saulutes, o paskui dažydavo

viena spalva. Aldutė, pasižiūrėjusi, kaip tai daroma, šią marginimo techniką patobulino, pavartodama kelias spalvas – „kad kiaušinukai spalvingesni, linksmesni būtų”.

Dažus gerb. Aldutė naudoja dažniausiai cheminius (audiniams dažyti). Kiaušinius, kurie bus valgomi per Velykas, dažo svogūnų lukštų nuovre. Aldutės margučių kolekcija nemaža. Patys brangiausi tie, kurie numarginti vaikams dar esant mažiems (dabar tai jau studijuojantis jaunimas) bei pačių vaikų puošti. Šiomet (tai pirmieji tokie metai) dėl įvairių priežasčių Aldutė kiaušinių nemargins, tačiau juokaudama tikina, kad vėl pradės marginti kalnus margučių, kai taps močiute. Ir dovanos juos anūkams.

Božena Bobinienė
Lietuviams.com

Margumynai

Egipte atrasta 4 tūkst. metų senumo masinė kapavietė

Egipto archeologai atrado naują, dar netyrinėtą kapavietę, kurios amžius manoma siekia 4 tūkstančius metų, praneša dailymail.co.uk.

Kapavietėje rasta daug puikiai išsilaikiusių mumijų. Nuostabu tai, jog išsilaikė ir visi mumijų puošybos elementai – speciali tapyba ant binto, ornamentai bei raštai.

Masinė, net 53 kapų kapavietė aptikta Fayoumo oazės papėdėje. Kapai įrengti uolose, specialiai iš-

skaptuotose urvuose. Archeologų teigimu, masinėje kapavietėje atrastos mumijos išsilaikiusios bene geriausiai iš visų ligi šiol atrastų senovės kapų.

Tarp daug įvairių archeologinių atradimų, rasti ir mirusiųjų paveikslai. Toks atradimas padaromas itin retai, o šiuo metu pasaulyje egzistuoja vos keletas gyvų, tokiose kapavietėse palaidotų žmonių atvaizdų.

Alfa.lt

♦**Lietuvių rašytojų draugija ren-**gia poezijos vakarą „Žalias pavasario vėjas“. Vakaras įvyks balandžio 17 d., penktadienį, 7 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Savo kūrybą skaitys Eglė Juodvalkė, Daiva Karužaitė, Vilija Vakarytė, Linas Umbrasas, Kornelijus Jazbutis ir kiti. Programos vedėjas – Linas Umbrasas. Meninę programą – dainas, skirtas pavasario vėjui, atliks muzikas Vytas Beleška (Vyto B). Po programos – vaišės.

Eglė Juodvalkė
Giedriaus Subačiaus nuotr.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja ir kartu paminėti 69-ąsias motinos Marijos mirties metines. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, balandžio 18 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. Stanley Rataj, St. Nicholas of Tolentine parapijos klebonas. Po Mišių – kavutė.

♦**Balandžio 18 d. Čikagos lituanistinėje mokykloje** nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. vyks naujų mokinių registracija 2009–2010 mokslo metams.

♦**Nuoširdžiai kviečiame visus,** kuriems rūpi PLC išlaikymas, pabūti mūsų svečiais ir maloniai praleisti Atvelykio popietę. Vaišės įvyks š. m. balandžio 19 d. 12:30 val. p. p. didžiojoje salėje. Stalus arba pavienes vietas užsisakyti pas Vandą Gvildienę tel.: 630-271-9136. Atvelykio popietės metu Čikagos ir jos apylinkės lietuviams bus įteiktas Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus kvietimas užsienio lietuviams kartu švęsti Lietuvos vardo paminėjimo 1000–metį. Prezidento raštą įteiks vienas iš šiuo metu apie pasaulį keliaujančios ir Lietuvių Bendruomenės lankančios „Tūkstantmečio odisejos“ sumanytojų, įgyvendintojų ir buriuotojų Paulius Kovas. Raštą priims JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė.

♦**Amerikos lietuvių katalikių** Moterų sąjungos 20-oji kuopa ruošia pietus sekmadienį, balandžio 19 d., Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje (4420 S. Fairfield Ave., Chicago) po 10 val. r. šv. Mišių. Kuopa remia globos reikalingus vaikus Lietuvoje, puošia Šiluvos Marijos koplytėlę vietinėje parapijoje, dalyvauja parapijos

lietuvių komiteto darbe. Savo atvykimu paremsite šios kuopos veiklą. Kviečiame ir laukiame.

♦**Balandžio 22 d. 9:30 val. r., trečiadienį,** kun. Kęstutis Trimakas Ateitininkų namuose (Adresas: 12690 Archer Ave. Lemont, IL.) dalinsis mintimis apie Adelę Dirsytę, Sibiro kankinę bei Sibiro maldaknygės autorę. Pokalbis baigsis šv. Mišiomis. Visus kviečia Ateitininkų namų valdyba.

♦**Dalia Cidzikaitė, PhD., „Draugo“** dienraščio vyriausioji redaktorė gegužės 2 d., 6 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje, simpoziumo metu kalbės apie dienraščio „Draugas“ šiandieną. Paskaita bus „Draugo“ šimtmečio parodos atidarymo proga. Visuomenė kviečiama dalyvauti istorinės parodos atidaryme.

♦**Motinos dienos pietūs įvyks** gegužės 3 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte. Pietus ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija. Stalus užsisakyti galite tel.: 630-243-1432 (Irena Valaitienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Beverly Shores, IN traukinių** stoties muziejuje – Depot Museum – balandžio 19 d., sekmadienį, atidaroma Jurgio Daugvilos darbų apžvalginė paroda, skirta paminėti dailininko šioje apylinkėje paliktus pėdsakus. Pradžią – 2 val. p. p. Paroda tęsis visą mėnesį. Negalėję atvykti į atidarymą ją galės pamatyti penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11:30 val. r. iki 3:30 val. p. p. Tel. pasiteiravimui: 630-968-3460 (Rita).

♦**Balandžio 24 d., 6:30 val. v. Dailios Paslauskienės** knygos „Paukščiai čia nečiulbės“ pristatymas vyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje patalpose, 307 West 30th Street, New York, NY 10001. Lėšas, kurias bus gautos pardavus knygą, Dalia Paslauskienė skirs New York Maironio lituanistinei mokyklai.

♦**Gegužės 3 d., sekmadienį, New York Maironio mokykla** ruošia Motinos dienos šventę. 10 val. r. – šv. Mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Annunciation Church (275 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). Po šv. Mišių visus kviečiame į salę, esančią Our Lady of Mount Carmel Church (275 North 8th St., Brooklyn). Maironio mokyklos mokiniai pasveikins visas mamytės, surengs gražią šventinę programą. Taipogi bus patiekti skanūs šventiniai pietūs, kuriuos ruošia New York Maironio mokyklos tėvų komitetas. Įėjimo bilietus platina: Raimundas Šližys tel.: 718-296-6376, Jurgita Mačiūnaitė, tel.: 516-543-8427. Daugiau informacijos:

director@nymaironomokykla.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre tebevyksta Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių darbų paroda, sulaukusi gražių atsiliepimų iš lankytojų. Kviečiame apsilankyti ir pasigėrėti mokinių darbais. Galerija dirba kasdien, išskyrus pirmadienį ir antradienį, nuo 12 val. p.p. iki 6 val. v. Nuotraukoje: mokinių darbai, sukurti iš gamtinės medžiagos.

Laimos Apanavičienės nuotr.

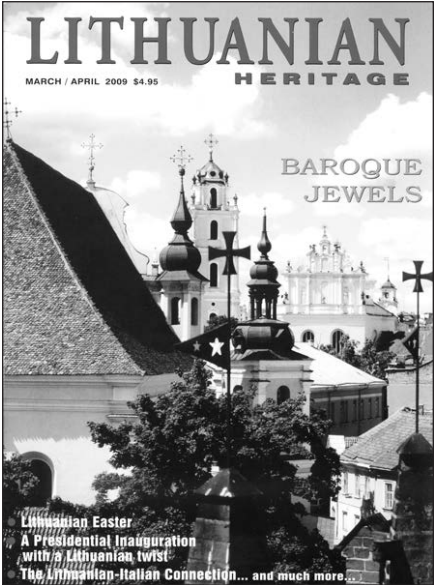
Dėmesio! Dėmesio!

Lietuvių Operos valdyba praneša, kad J. Strauss operetės „Šikšnosparnis“ spektaklis, turėjęs įvykti š. m. balandžio 26 d. atidedamas. Priežastis – kviesti solistai iš Lietuvos negavo vizų. Naują datą pranešime vėliau.

Įsigyti bilietai galios. Telefonai pasiteiravimui: 630-257-6481; 773-547-0542; 773-501-6573; 773-434-7919.

„Draugo“ knygynėlyje

„Lithuanian Heritage“

Skaitytojai jau gali nusipirkti žurnalo „Lithuanian Heritage“ kovobalandžio mėnesio numerį. Ką įdomaus ši kartą mums siūlo šio žurnalo leidėjai?

Žurnalo redaktorius Val Ramonis savo vedamajame apžvelgia artėjančio pavasario ir vasaros renginius Lietuvoje ir supažindina skaitytojus su naujausio numerio įdomesniais straipsniais. O jų šiame numeryje tikrai yra nemažai.

Birutė Vindašienė rašo apie lietuviškų Velykų papročius. Raimundas Lapas pasakoja apie lietuvių, dalyvavusių JAV prezidento inauguracijoje.

Manau, skaitytojams bus įdomu paskaityti, ką apie asmeninių laiškų istoriją pasakoja University of Illinois at Chicago prof. Giedrius Subačius ir šio universiteto doktorantė Aurelija Tamošiūnaitė.

Mėgstantys baroką ir norintys daugiau sužinoti apie barokinį Vilnių su įdomumu perskaitys Audronės Kasperavičienės rašinį „The Lithuanian–Italian Connection“. Straipsnis gausiai iliustruotas nuotraukomis. O spalvotas barokinių Vilniaus pastatų nuotraukas galėsite pamatyti pastovioje šio žurnalo rubrikoje „Lithuanian Gallery“.

Birutė Kivytaite-O’Brien pasakoja Pilėnų istoriją.

O koks gali būti žurnalas be žinios apie artėjančią Dainų šventę? Apie šios šventės istoriją, dabartinės šventės programą rašo Algis Zaboras.

Nuolatinė „Lithuanian Heritage“ korespondentė Lietuvoje Jennifer Virškus ši kartą rašo apie lietuviškos žiemos nepastovumą ir lietuvių išmonę renkantis žiemos sporto malonumus.

Skaitytojai ras ir trumpų žinučių iš Lietuvos ir viso pasaulio. Nors Velykos jau praėjo, bet pasiruošti Atvelykiui šeiminkėms padės tradicinis kulinarinis kampelis.

Žurnalo kaina – 4.95 dol. Jį galite nusipirkti ir „Draugo“ knygynėlyje.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Felicia Pliura, gyvenanti **Racine, WI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Angela Skladaitis, gyvenanti **Waterbury, CT**, atsidėkodama už kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū.

Kazimiera Laikunas, gyvenanti **Cleveland Hts, OH**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 100 dol. auką. Ačiū, kad mus skaitote ir dosniai paremiate.